Kristigs Wehstnesis

Ilustrets Latwijas garigas atmodas mehneschraksts.

Redaktors-isdewejs **W. Fetlers.**

Redakzija un ekspedizija: Rigâ, L. Maskawas eelâ Nr. 193. **Tahlrunis:** 63-91. **Telegr.-adr.:** Rumission, Riga. **Wisas wehstules un naudas suhtijumus luhds adreset: „Kristigs Wehstnesis", Pasta kastite 679, Rigâ. — Abonentu maksa:** 6 lati gadâ. Ahrsemês: 1½ dolari. Latwijâ naudas suhtijumus war isdarit katrâ pasta stazijâ us „Kr. W." pasta tekoscha rehkina Nr. 19, Rigâ.

„Kristigs Vèstnesis", a Lettish Religious Monthly. Publisher and Editor: William Fetler. Postal addr.: Pasta kaste 679. Riga, Latvia. — Telephone: 63-91. Cable-address: Rumission Riga.

12. gada gahjums. **Julijs, 1925.** **Nr. 7.**

Rigas Golgatas draudses koris.

Pirmâ rindâ widû no labàs puses: mahz. R. Fetlers, J. Neimans, korwadonis.

Atmoda un Swehtiſchanàs

Waſaras ſwehtku ugunis.

J. Kurzita.

Leeldeenas ſwehtku noſihme ir weenmehr tikuſe rakſtita ar jehru jeb ar Deewa Jehra aſinim, waj nu uſ Goſenes namu durwju ſtendereem Egiptê, waj uſ kruſta koka Golgatâ. Wiſlabaki ſchis aſinu rakſts laſams pateeſo Deewa behrnu ſirds grahmatâs.

Kur ir upuru jehri un aſinis, tur janahk ari ugunim. Upura aſinis un altara ugunis darija ſalihdſinaſchanas darbu ar Deewu grehka naſtas noſpeeſtai Iſraela behrna ſirdij. Pehz leeldeenas Deewa Jehra upura bija janahk waſaras ſwehtku Deewa Gara Ugunim. Tas ir brihniſchkigs Deewa peſtiſchanas plans preekſch grehkos krituſchà zilweka.

Kà leeldeenas ar aſinim, tà waſaras ſwehtki rakſtiti weenmehr ar uguni. Schos waſaras ſwehtku uguns rakſtus laſam jau no Abrama un Moſus laikeem. Tapat kà katra wezàs deribas upura aſins pilite rahdija uſ jaunàs deribas „Deewa Jehku“, tàpat katra wezàs deribas ſwehtàs uguns dſirkſtelite rahdija zelu uſ jaunàs deribas waſaras ſwehtku uguns kriſtibu. Raugotees tahlu atpakal, zilwezes grehku tumſchajâ wehſtures nakti mehs ceraugam

1. Waſaras ſwehtku uguni uſ Ebronas klints. 1. Moſus 15. Tizibas tehwam Abramam eepreekſchejo nakti tas Kungs bija mahzijis ſkaitit ſwaigſnes; bet no tàm nahza maſ gaiſmas Deewa wihra dwehſeles jautajumeem. Uſ Deewa apſolijumeem winſch jautaja: „Pee kam nopratiſchu, ka es to mantoſchu“? Uſ Deewa pawehli winſch bija ſagatawojis upurus, bet ari tee winam ſagahdaja tikai ruhpes, jo bij jaſarga upurus no laupitajeem. Schi nakts apklahja Abrahamu ar ſewiſchku tumſibu; leelas bailes tam bija no apkahrtejeem meſchoneem. Winam likàs, ka tee kriht uſ winu tàpat, kà wanagi uſ upureem. Scho nakti tam totees, ko pagahjuſcho nakti winſch neguleja, uſnahza zeetaks meegs. Deews atkal winam dewa apſolijumus un winſch tizeja, bet gribeja ari droſchibas ſihmi par kihlu, ka ſolijums notiks. Winſch pamoſtas un redſ, ka uguns leeſmas ſchaujas zaur wina upura gabaleem. Ta bija uguns no Deewa ſwehtnizas.

Upuru ugunis weenmehr nenoſihmeja ſodu — iſnihzinat grehka upuri grehzineeka weetâ. Scho reiſi te nebija ſalihdſinaſchanàs, bet deribas ſlehgſchana Deewam ar Abramu. Pee deribas ſlehgſchanas Abrams neſa upuri un Deews uguni. Ta bija deribas apſeegeleſchana ar uguns ſihmogu. Ari muhſu deribâ mehs eſam apſeegeleti ar Swehto Garu. Ew. 1, 13. Uguns darija upuri par patihkamu ſmarſchu Deewa preekſchâ. Pawils rakſta: Rom. 12,1. „Ka juhs ſawas meeſas nodotu par dſihwu, ſwehtu un Deewam patihkamu upuri“. Un Rom. 15. 16. „Lai pagani paleek par patihkamu upuri, kas ſwehtits zaur Swehto Garu“. Kà wezâ deribâ uguns darija upuri peenehmigu, tà Swehtà Gara uguns dara muhs par patihkameem upureem Deewa preekſchâ. Kà Peterim noſuda tumſchas nakts bailes un winſch droſchi noſtahjas, kad bija nahzis ſakarâ ar Swehto Gara uguni waſaras ſwehtkos, tà Abrams, nahzis ſatikſmê ar Deewa ſwehto uguni, palika tizibas waronis, kà zaur tizibu mantoja apſolijchanas dehlu Iſaaku un zaur tizibu bija gataws to atkal upuret uſ Morijas kalna.

Mihlais, waj tu eſi peedſihwojis Deewa uguni pee ſewis? Waj ſwehtà Gara ugunigais ſihmogs ir tewi apſeegelejis? Waj Swehtà Gara uguns padara tewi par Deewam patihkamu dſihwê un ſwehtu upuri? Jeb ſchee jautajumi tew ir weenaldſigi?

2. Waſaras ſwehtku uguns pee Deewa kalna Oreba. Warawa pili iſaudſinatais Moſus bija jaunibas uguns pilns. Winſch dega par taiſnibu ar tahdu ſpehku, ka redſedams egipteeti ſitam ſem wehrgu naſtas noguruſcho iſraeleeti, winſch ſiteju pats noſita. Waj tahda „uguns“ gan newareja atpeſtit Iſraeli weenâ gadâ, un kapehz bija wehl jagaida 40 gadi? Ta uguns bija Moſus paſcha. Ilgus gadus wajadſeja, lihdſ ſchi meeſas prahta uguns iſdſiſa un Moſus nahza ſakarâ ar ſwehto Deewa uguni no debeſim.

Pehz gruhta gahjeena ar awim pa karſto tukſneſi, gans Moſus, loti noguris, ſaſneedſa kahroto mehrki, Oreba oaſi, lai tur nahkamàs deenàs ganitu ſawas awis. Saule reet. Awis leekas uſ nakts duſu. Moſus grib uſkurt uguni, lai nakts tumſâ pahrredſetu ſawu ganamo pulku, bet winſch cerauga aiſ ſewis jau uguni uſkurtu. Winſch brihnàs, ka ehrkſchku kruhms deg, bet neſadeg. Brihniſchki! Deews bija preekſch wina jau uſkuhris Sawu uguni.

Schi bija ta uguns, ar kuru Moſum bija nahkt ſakarâ un tapt par leelu Deewa wihru. Daudſi doma, ka ſchi uguns noſihmejot tikai Iſraela zeeſchanas Egiptê, kas kà ehrkſchku kruhms uguni neaiſeet bojâ. 1) Schìs uguns gaiſmâ Moſus redſeja „ta Kunga engeli“ — Deewa Dehlu. 2) Winſch iſ ſchìs uguns dſirdeja Deewa wahrdus — apſolijumus un pawehles. 3) Sauzeens: „nenahz klaht!“ rahdija Moſus garigo ſtahwokli, zik tahlu winſch bija no Deewa. 4) „Nowelz ſawas meeſas prahta kurpes“, lai tu teeſchi waretu nahkt ſakarâ ar ſwehto ſemi — Deewa prahtu. 5) Ari pee ſchìs uguns Deews darija deribu ar Moſu un apſeegeleja ſawas apſolſchanas. To Deews darija zaur ſawu ſwehto uguni, tàpat kà tagad Winſch ſtrahdà pee grehzneekeem un ſaweem laudim zaur Swehto Garu, atklahdams to Dehlu ſawu wahrdu, zilweka grehzigo ſtahwokli un kà tikt walâ no grehka, ſanemt apſolſchanas un kalpot Deewam. Pee ſchìs uguns Moſus tapa Deewa wihrs, kà mahzekli waſaras ſwehtkos. Daudſi tizigo draudſchu lozekli leelas ar ſawu inteligenzi un kautkahdàm ſpehjàm, bet to nejehdſ, ka tee tik pat nederigi Deewam, kà Moſus ar „Waraus nama“ inteligenzi, ja tee nenahk ſem Swehtà Gara ſpehka pahrſtrahdaſchanas un wadibas.

3. Waſaras ſwehtku uguns uſ Sinai kalna. Te Deews iſredſeja ſawu pirmo wezàs deribas draudſi, dewa tai draudſes noteikumus — bauſlibu un tam notikumam par peeminu pawehleja ſwehtit waſaras ſwehtkus. Schee pirmee waſaras ſwehtki tika atklahti ar uguns leeſmam no debeſim. Kad Deews iſredſeja jaunàs deribas draudſi daudſ gadus wehlak Jeruſalemê ſchajos paſchos waſaras ſwehtkos, tos atkal no jauna atklahja ar uguni no debeſim. Uſ wezàs deribas waſaras ſwehtkeem wajadſeja gatawotees, maſgatees, ſchkihſtitees un ſwehtitees, kas ir maſa preekſchbilde no ta, kà darija mahzekli, gaidot ſawus waſaras ſwehtkus. Sinai kalna uguns atklahja Deewa warenibu un godibu draudſes preekſchâ. Schìs uguns

gaiſmâ judi eeraudſija ſawu launo ſtahwokli, ka tee drebeja un bijas. Ar uguns leeſmam Deews rakſtija ſawu ſwehto prahtu — bauſlibu lauſchu atminâ un ſirdîs. Deews ar uguni apſeegeleja ſawu pirmo deribu ar ſawu draudſi, ka wina apſoliſchanas ir ja un amen; bet ſchis pats uguns noſihmeja ſodu teem, kuri atmeta ta Kunga padomus. Saprotot Sinai kalna uguni pirmos waſaras ſwehtkos, ſaprotamaka top Jeruſalemes waſaras ſwehtku uguns noſihme. Ari ſcho uguni Deews dod tikai teem, kuri grib buht Winam ihpaſchi laudis, tureem weenalga, ko ziti tizigee par teem ſpreeſch un lemj, wajà waj nizina. To ſirdîs Swehtais Gars rakſta ſawus ugunigos wahrdus — jaunàs deribas bauſli, mihleſtibu. „Kaut jel tu buhtu karſts!“ Jahn. par. 3, 15.

4. Waſaras ſwehtku uguns uſ ta Kunga altara. Deews Moſum pawehleja taiſit telti ar upuru pagalmu. To bija jataiſa pehz Deewa plano, itin kà tas Kungs bija pawehlejis. Neko nedrihkſteja ne druſzin zitadi pehz ſawas gudribas. Ari upuris zitadi nedrihkſteja buht, ka „itin tà, kà tas Kungs pawehlejis.“ Kad wiſs bija „itin tà“, tad nahza ta Kunga uguns uſ altari, un peepildija telti ar Deewa godibu.

Ari te redſam, ka, pirms Deewa uguns parahdijàs, bija jaſagatawojas loti ruhpigi. Tas Kungs praſija to paſchu no ſaweem laudim Jeruſalemê.

Kapehz daudſi tizigajee nepeedſihwo Swehtà Gara peepildiſchanu? Tadehl, mihlo brahli, ka negrib „itin tà“, kà Deews pawehlejis ſawâ wahrdâ. Jr welti luhgt pehz Swehtà Gara, ja negrib tizet, kà ſaka ſwehtee rakſti un buht gataws teem ſekot, nepraſot, kà tas ſaſkanès ar weenaldſigo domam un ſpreedumeem jeb ko ſazis „bagatà Laodikejas draudſe“, kurai neka wairak newajaga. Te ir jarehkinajas tikai ar Deewa wahrdu. Schi aiſdedſinatà Deewa uguns dega teltî un nedrihkſteja iſdſiſt ne deenu, ne nakti. Redſams, ka ari pehz uguns ſanemſchanas bija japeeleek leelas ruhpes un nomodiba. Kadehl daudſi paſaudejuſchi Swehtà Gara darbibu ſirdî? Tee tika peewilti, it kà Arona dehli, un neſa ſweſchu uguni ſawâ ſirds teltî. Schî ſweſchà uguns ir nereti: „labu prinzipu“, „dailu idealu“ un „noteiktas gribas“ uguns.

5. Waſaras ſwehtku uguns uſ Karmela kalna. Kad preeſteri bija atkrituſchi, altari ſagahniti, ſwehtà uguns ſen iſdſiſuſi, tauta kopà ar waldineeku atkrituſchi — tad bija wehl laudis ſlepenibâ, kuri luhdſa pehz garigas atmodas, pehz uguns no debeſim, pehz uſwaras par grehkeem un preezigas garigas dſihwes. Deews paklauſija luhgſchanu un ſuhtija ſawu ſagatawoto kalpu Eliju uſ Karmeli, kur wajadſeja peerahditees, waj war iſtikt beſ debeſs uguns, waj ne, un waj katrs war to dabut weenalga kahdâ garigâ ſtahwoklî tas atrodas. Peerahdijàs, ka naw tik weenkahrſcha leeta ar debeſu uguni, kà daudſi domà — Wina neklauſa katram.

Deewa wihra ſirds bija nehmuſi wehrâ „eſeet dedſigi garâ.“ Winâ dega ſwehtà uguns, redſot tizigajo atkriſchanu. Winſch redſeja, ka garigee wadoni wadija laudis wairak pehz ſaweem eeſkateem un ne pehz Deewa wahrdeem. Winſch uſaizinaja, lai tee peerahda ſawu pateeſibu ne ar to, ka tee ſkaitlu ſinâ wairak, ne ar to, ka tee bagataki, ne ari ar to, ka winu puſê ir Jſabele un Akabs ar walſts waru, bet lai tee ſawu taiſnibu peerahda ar uguni no debeſim. Uguns no debeſim bija wiſu leetu iſſchkihrejs, ne iſrunas, ſtrihdeſchanàs, lehmumu, reſoluziju un waras iſleetoſchana.

Elija bija weens pats, bet wina puſê bija debeſu uguns, lihdſigi Peterim waſaras ſwehtkos, kurſch noſtahjas un ſazija pateeſibu. Elijam atbildeja Deews ar uguni, tàpat kà mahzekleem Jeruſalemes augſchiſtabâ. Muhſu laikos mums ir daudſ ſwehtku, konferenſchu un ſapulzes, bet maſ Deewa Gara uguns. Pawils ſaka: „Eſeet dedſigi Garâ“, bet waj lai tahds top beſ Swehta Gara uguns? Ne Elijas runas dahwanas un iſglihtiba pahrleezinaja tautu par pateeſibu, bet debeſu uguns. Elija pildits ar Swehtà Gara uguni weens pats noſtahjàs pret tuhkſtoſcheem un guwa uſwaru; debeſu uguns radija weenmehr pamodinaſchanu, waj nu daſchàs perſonàs jeb tautas maſàs, un ja gribam peedſihwot nopeetnas pamodinaſchanas tizigajo draudſès un netizigos, naw zita zeļa, ne lihdſekļa, kà luhgtees uguni no debeſim, par kuru ari Jeſus ſazija: „Es eſmu nahzis uguni meſt . . .“

6. Waſaras ſwehtku uguns Jeruſalemes Augſchiſtabâ. Jeſus pawehle bija, lai mahzekli neatſtahj Jeruſalemi, kamehr peedſihwo ſcho uguni. Teem bija daudſ gudribas, peedſihwojumu un deewbijibas, bet wiſs beſ uguns. Zik daudſ muhſu laikos tukſchu, loti ſkaistu, bet beſ uguns garigu lampu. Daudſ reiſ laudis ſajuhſminas no winu ſkaiſtuma, bet ne no winu karſtuma un gaiſchuma. Waſaras ſwehtku uguns nahza uſ katra perſonigi. Tas ir perſonigs peedſihwojums preekſch katra, bet ja kas to noleedſ kà newajadſigu, ka peeteekot ar atgreeſchanos, kriſtibu un ſinamu „prinzipu“ tureſchanu, jeb atkal, ja to ari nenoleedſ, bet tikai nemeklè winu un ignorè tos, kuri to meklè un atraduſchi, tad tas ir kriſtigajs beſ uguns.

Waſaras ſwehtku uguns nahza uſ mahzekleem gluſchi tapat, kà uſ Abrama, Moſus un Elija upureem, kad tee bija tà ſataiſiti „itin kà“ Deews to bija pawehlejis. Kad augſchiſtabas luhdſeji bija zihninu luhgſchanâs ſakauſeti, ſchkihſtiti, pahrleezinati par jauneem zilwekeem un ſakauſeti weenprahtibâ, tad debeſu godiba nolaidas par teem ugunigâs ſihmês un tee bija apſeegeleti par Deewa apſoliſchanu traukeem. Tee uſtizejas kà Abrams, tee mantoja ſpehku, kà Moſus pee Oreba, tee gawileja, kà Jſraels jaunàs telts preekſchâ, tee gahja kà waronis Elija darbâ un gahja elku templus. Wini bija kriſtiti ar Swehtà Gara uguni.

Kaut wehl ſchodeen mehs waretu eeklauſitees Jeſus pawehlê: „Neatſtahjatees . . . kamehr teekat apgehrbti ar ſpehku no augſcheenes“. Labaki weenu deenu leezinat ar ugunigàm mehlem, neka tuhkſtoſchas ar aukſtu ſirdi. Kaut raſtos „Augſchiſtabas luhdſeju pulzini“, kuri „neatſtahjas“, kamehr peedſihwo Deewa apſolijumus. Tad mehles iſbeigs ſtrihdetees, nizinat, bet kà weenâ balſi pagodinàs Jeſu, Kungs, ſuhti waſaras ſwehtku uguni!

Swehtà Gara nahtſchana.

Dr. A. J. Gordona, latw. A. Leepinſch.

(1. turpinajums.)

Daſchi teologi ſaka, ka Jeſus (Jahna 2, 2) runajis gleſnainâ iſeikſmê, Winſch te ko zitu domajis.“ Nè! Jeſus kapehz tà ſazija, ka Winſch ir tas Deewa nams. „Wahrds tapa meeſa un dſihwoja muhſu ſtarpâ un mehs redſejam Wina godibu!“ (Jahna 1, 14). Tahds ir ſchi Deewnama iſſkats. Jaunàs deribas pirmtekſtâ ſchini weetâ leetotais wahrds „dſihwoja“ ir tas pats wahrds, kuru ſwehtos rakſtos leeto, kad apſihmè Deewa dſihwoſchanu pee zilwekeem. Wahrds „templis“ jeb „Deewanams“ noſihmè Deewa dſihwokli.

Wahrds „godiba“ scho domu apstiprina. Jr kà wezâ deribâ duhmu mahkonis lidoja wirs salihdsinaschanas schkirsta wahka un apsihmeja Deewa klahtnibu, tàpat ari atspihdeja no Kristus Deewa brihnischkigà godiba, godiba, pilna schehlastibas un pateesibas, kà weenpeedsimuschà Dehla no Tehwa. Tas bij peerahdijums, kà Kristus ir Wisaugstakà templis.

Pehz Kristus usbraukschanas debesis un Wina Swehtà Gara suhtischanas draudse peenem sawa Meistara wahrdu; wina ir Deewa templis un weenigais templis, kas Winam schini laikmetà ir semes wirsû. Apustuls saka: „Waj juhs nesinat, ka juhs esat Deewa nams, un ka Deewa Gars eeksch jums mahjo?“ (1. Kor. 3, 16). To winsch saka draudsei, kà weenotai meesai. „Jesus Kristus ir tas stuhra akmens, uz ka wiss tas nams taisits aug par swehto Deewa namu eeksch ta Kunga; uz ka ari juhs topat lihds ustaisiti par Deewa-mahjas weetu eeksch Gara“ (Ewes. 2, 20—22). Te redsam, ka tagad tizigo draudse schini leetà eenem Kristus agrako weetu. Tas, kas sihmejas uz draudses Galwu, tas atteezas ari uz meesu — draudsi: abos eemahjo Swehtais Gars un tà abos Deews ir sinamâ mehrâ tapis meesa un ta pascha eemesla dehl. Kristus bija „ta neredsamà Deewa gihmis“ (Kol. 1, 15); un kad Kristus meesâ buhdams nostahjàs zilweku preekschâ. Winsch wareja sazit: „Kas Mani redz, tas redz to Tehwu!“ (Jahna 14, 8). Nekahdâ zitadâ weidâ (zik mums noprotams) newareja nepasihstamais Deews tikt pasihstams un neredsamais tik redsams, kà weenigi zaur zilwektapschanu. Tadehl ari, kad Jesus bij aisgahjis pee Tehwa un pasaule Winu wairs neredseja, Winsch suhtija Eepreezinataju, lai eemeeshtos sawâ mistiskà meesâ, draudsê. Jr kà tas Tehws atklahjàs zilwezei zaur Dehlu, tàpat ari Dehls atklahjas Swehtâ Garâ zaur draudsi. Jr kà Kristus bija neredsamà Deewa gihmis, tàpat ari draudse ir isredseta un nolikta, lai wina buhtu neredsamà Kristus gihmis; un Wina lozekli, kad tee lihds ar Winu tiks pagodinati, nesis Wina esamibas gihmi“. (Ebr. 1, 3).

Tas ir schi laikmeta noslehpums un tomehr gaischa pateesiba, ta ir wina godiba un tomehr praktiski iswedama dsihwê. Kahdâ eewehrojamâ rakstâ par Swehto Garu ir attehlotas atteezibas, kahdas Swehtam Garam bija pret wezderibas laikmetu un kahdas pret tagadejo: „Wezàs deribas laikâ Swehtais Gars darija eespaidu uz tizigeem, bet Winsch nemahjoja personigi winos un nepalika pee teem. Winsch parahdijàs zilwekeem, bet neeemeesojàs zilwekos. Winsch darbojàs weenâ un otrâ weetâ laiku pa laikam; Winsch gahja un nahza, kà Noas balodis: te schad un tad celaidàs schkirstâ, bet drihs atkal aislaidàs. Bet tagadejâ laikmetâ Swehtais Gars dsihwo tizigo sirdis un tur paleek, it kà tas balodis — Swehtà Gara simbols, — kuru Jahnis Kristitajs redseja nolaischamees uz Jesus galwu un uz Winu paleekam. Saderinats ar dwehseli, Swehtais Gars beeschi nahza apmeklet sawu saderinato, bet ta wehl nebija ar Winu salaulata; jo pirms wasaras swehtkeem, kad Kristus wehl nebij apskaidrots, schi laulibas deriba nenotika“.

(Turpmak beigas.)

Noteikumi draudses nokauschanai.

1. Nenahz uz sapulzi.
2. Un ja tu nahz, tad wehlu.
3. Ja ir slapjsch, waj saus, padauds karsts, jeb auksts, nedomà par nahkschanu.
4. Nekad nedomà aisluhgt par draudses wadoneem jeb winas sludinatajeem.
5. Nedseedi. Lai koris kalpo tew.
6. Neapmeklè luhgschanas sapulzes un ja nahz, tad nepazel balsi luhgschanâ.
7. Nekad neeedroschini sludinataju, bet teiz ziteem wina kluhdas un ja wina spredikis tew ir nesis swehtibas, tad neleez to sinat, tas winu pahrleezinàs, ka runà tukschâ.
8. Ja tu redsi sweschineeku sapulzê, nekad nemehgini winu sweizinat nedz ari eeluhgt apmeklet uz preekschu; laudis domàs, tu esi lepns.
9. Nemehgini kahdu west lihds uz sapulzi jeb Bibeles klasi.
10. Nekad neweenu nedari usmanigu nodotees par upuri uz kalposchanu.
11. Neesi laipns un preezigs sapulzê. Tu waretu padarit nezeenigu Deewa namu. Druhmums leezina par tawu swehtumu.
12. Ja kahda draudses nosare sahk garigi panihkt, nepeegreez tam nekahdu wehribu, jo darbibai issbeidsotees, draudse nonahks pee morales mahzibas.
13. Draudses stundâ katrâ leetâ zeet pilnigi kluzu lihds beigam, bet kad stunda nobeigta, tad ej ahrâ un sahz teikt, kahdas kluhdas ir peelaistas un kà leetam pateesibâ wajadseja norisinatees.
14. Ja kahds brahlis jeb mahsa kluhdàs, tu, kas esi meesigs, kritisè un plahpà par teem, bet nekad neaisluhdz par wineem.
15. Nekad neusnemees kahdu atbildibu kahdâ teeschâ draudses darbâ. Jr daudz weeglak pelt, kà darit, jo schis darbs neprasa smadsenes, nedz kristiguma.
16. Atrauj sawu finansielo palihdsibu ta Kunga darbam: un leeto Wina naudu sewim.
17. Lai sludinatajs dara wisu darbu.
18. Ja sludinatajs tewi neapmeklè tik beeschi, kà tu to domà, saki ziteem draudses lozekleem: „Winsch neka praktiska nedara, winsch waretu sawus lozeklus beeschak apmeklet.“
19. Kad esi slims, tad nesino par to winam, bet domà, ka winam wajag tàpat sinat. Saki saweem kaimineem, zik sludinatajs bija newehrigs pa tawu slimibas laiku.
20. Negreez wehribu uz personigu luhgschanas dsihwi un Bibeles studiju. Lai ziti lasa un luhdz tawâ weetâ.
21. Nemehgini kahdu peewest Kristum, to sludinatajam peenahkas darit.
22. Neapmeklè Bibeles klasi; tas leekàs tew par kaunu un mulkigi.
23. Atspeedees uz saweem ceskateem jautajumos, kas teek nesti draudses preekschâ; un nepeelaid winos peekahpschanos.
24. Ja tu domà, kà wisas leetas teek daritas saskanigi, tad zentees eemest naida un nesaskanu uguni. Tas patiks welnam un buhs par apbehdinaschanu Swehtam Garam.

Is Anglu walodas tulk. Prehdelis.

Red. peesihme. Schi ir nopeetna beedinajumu iskahrtne, pee kuras katrs tizigajs war sewi pahrbaudit, waj winsch ari kaut ko nedara, kas sekmè Kristus draudses nokauschanu.

Apskats.

Swehtdeenas skolas Latwijâ.

Wehsturigs atskats no H. Redina.

(2. turpinajums.)

1890. gada pirmâ zeturksni jau br. Tiltinsch juta skubinajumu atwehrt Sarkandaugawâ pirmo swehtdeenasskolu, tuwu pee Trihsweenibas basnizas. Scho darbu wehlak usnehmas wadit ari Jaungelschs un pehz wina mahsa Dora Dinberg, pehdejee jau turcenes wahzu bapt. draudses telpâs.

Tai paschâ gadâ Samuels Tellmans pahrzehlas us Dobeles apkahrtni un tur kahdâ muischâ buhdams par klehtneeku, wadija ari behrnu sapulzites.

Tikko Sarkandaugawas darbs bij droschâs rokâs, tad Tiltinsch atjaunoja Suworowa eelas luhgsch. namâ swehtdeenasskolu, kura tomehr loti wahji wilka dsihwibu tadehl, ka tas tur bija tikai weens pats darbineeks un ap 54 lozeklu masâ draudsite nebij leelu darbu spehjiga, jo turcenes draudses leelakâ dala patlaban notureja sawas garigâs sapulzes us Katrinas dambja.

Tanî laikâ tapa atwehrta ari kahda baptistu priwata elementara skola us Marijas eelas. Br. Tiltinsch peerunaja sche skolotaju, lai atkauj winam tur swehtdeenu pehzpusdeenâs noturet ari swehtdeenas skolu, ko pehdejais ari atlahwa un pats personigi weizinaja; tà skolu tihkls paplaschinajas.

1890. g. 2. maijâ, otrâ wasarasswehtku deenâ, schai jaunai swehtdeenasskolu Apweenibai bij kopigi salumu swehtki us kahda klajuma, kuru sauz „Brass". Jahnwahrteeschi, ap 35 pers., sakrahwa pazinas ratos un paschi gahja teeschi pahr Smilschu kalneem us Suworowa eelas sapulzi. Sche tos sagaidija tureenes

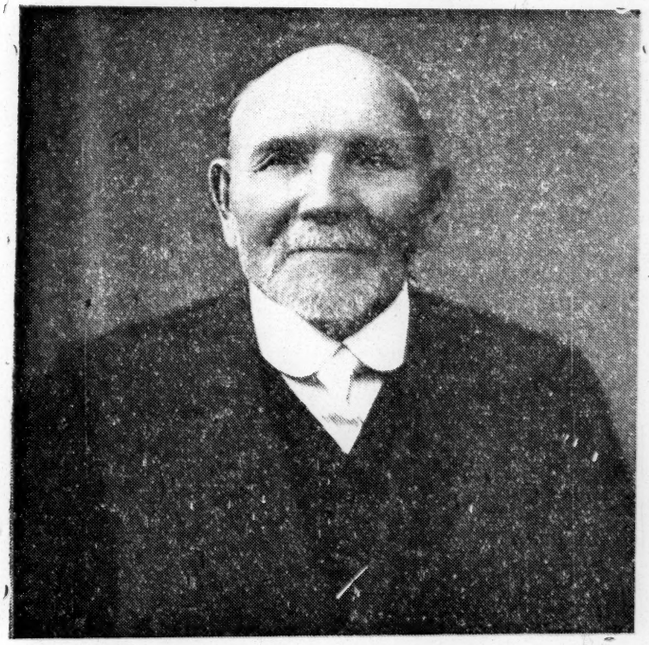

Peters Markowskis, 81 g. w. weens no pirmeem sw. skolas darbineekeem Latwijâ; dibinajis pirmo krist. jauneklu beedribu Latwijâ, 1868. g.; tagad Mateus dr. lozeklis Rigâ

H. Redins.

swehtdeenasskola ar baptistu elementarskolu, ap 45 pers. Us salumu weetas atradamees jau plkst. 1/2 10. Tur mums peeweenojas Sarkandaugawas skolneeki, skaitâ 20. Runas, dseesmas, rotalas mainijas. No Hospitala peestahtnes Jahnwahrteeschi wakarâ dewàs atpakal ar wilzeenu.

1891. gadâ skolotaju grupai peeweenojas Peteris Kuptsche un kopâ ar sawu mahsu Elisi Kuptsche, usnehmas atwehrt un wadit behrnu sapulzes Tornakalnâ. Darbs tur gahja deesgan sekmigi pateizotees garigi dsihweem, nopeetneem un energiskeem darbineekeem.

Eejuhsminats zaur jaunu spehku peedalischanos, Tiltinsch negribedams, ka Rigas apkahrtnê kaut kur behrni paliktu bes ewangelija, swehtdeenas preekschpusdeenâ sahka noturet behrnu sapulzes ari Beerinos Radausku naminâ; pehzpusdeenâ tas turpinaja darbu Sabeedribas basnizâ Suworowa eelâ un beeschi wakaros darbojàs Sarkandaugawâ.

1894. gadâ, swehtdeenâs, schis skolotaju grupas beedri H. Redins un J. Jaungelschs pehz wairaku gadu pahrtraukuma — atjaunoja Rigas I. baptistu draudses swehtdeenasskolu Zianas (tag. Seminara) basnizâ, pirmo reisi ar 17 behrneem. Nahkoschâ swehtdeenâ jau bija ap 27 behrni. Br. Rollmans paklausija eeluhgumu un neatteizas no jauna usnemtees atbildigo weetu schinî skolâ, bet tikai ar to norunu, lai Redins usnemas wadit skolotaju sagatawoschanàs sapulzes un wezako klasi. Schi weenoschanàs notika 17. aprili 1894. gadâ.

Schi pascha gadâ beigâs no Hamburgas mis. skolas pahrnahkuschais Karlis Ruschewitzs usnehmas wadit Rigas I. baptistu draudsi un deesgan beeschi, teeschi un neteeschi peedalijàs swehtdeenasskolâ.

Wehlak winsch (1903. un 1904. gados) isdewa litografetu laikrakstinu „Gans" un „Gani manus jehrus", kuru nedrihksteja eewest Kreewijâ (Latwijâ), bet tas bij janospeesch A. Langa speestuwê, Wandsbekâ, pee Hamburgas. Schinî laikrakstinâ bij swehtdeenasskolu lekziju paskaidrojumi, domu gahjeens un jautajumi, kà ari atkahrtojumi un pat stenografijas mehginajumi. Schi laikraksta „Gans" un H. Redina wadito jauneeschu zirkularwehstulu weetâ pehz tam sahka isnahkt J. Inka isdotais drukatais „Kristigais draugs", kursch ari tapa no Baptistu Sabeedribas zaur nobalsoschanu peenemts par Sabeedribas oficielo organu. Lihdstrahdneeki schinî laikrakstâ bij K. Ruschewizs un

H. Redins un tajâ eeweetoja sw. skolu lekzijas un ari jaunatnes darbibas sinas.

Ap scho laiku Rigâ eezeloja no Paltmales ari br. Jahnis Kurzits un tulin dedsigi nehma dalibu jaunatnes pulzinâ, kà ari swehtdeenasskolâs Zianas basnizâ, pec Jahnwahrteem un zitur.

1895. gadâ, Jahnu deenâ, turejàm leelus isbraukuma swehtkus, kuros nehma dalibu wisas Rigas I. draudses lozeklu waditàs skolas, kà ari Jahna Inka waditâ swehtdeensskola Agenskalnâ. Daugawgrihwâ mums peeweenojas wehl tureenes swehtdeenas skola ar behrnu peederigeem. Swehtki tapa swehtiti Bulduros uf laukuma pee Leelupes. To deenu Deews fargaja wisus no launa un eespaids palika neaismirstams.

Drukas kluhda. „Krist. Wehst." Nr. 6, 109 l. p., otrâ flejâ, 20. rindâ no augschas, skaitla „1883" weetâ jahuht 1889.

Mans zelojums pa Eiropu.

Mahz. Oswalda Smita, Kanadâ.
(Beigas).

Kaut waretu jums aprakstit scho lauschu dseedaschanu! Atskanot winu leelai atmodas dseesmai, man likàs itkà debesis noleektos klausitees, un pateesi nesinu, waj pat engelu koris waretu sirsnigak slawet un teikt to Kungu.

Pehz mahz. W. Fetlera eewada runas un daschu wahzu brahlu leezibam, runaju, brahlim Getze tulkojot, par „Kristibu ar Swehto Garu", un wairak kà stundu laudis gandrihs nepakustejàs.

Mana pascha sirds sila man runajot un jutu Deewa uguni degam manâ dwehselê. Beidsot sawu runu jutos skubinats luhgt Deewu, un kamehr dsirdami luhdsu, likàs, itkà weens eeschnukstejàs, tad otrs, un wehl, un wehl, lihds atsewischkas luhgschanas un keizeeni sapluhda weenâ nopuhtu un raudu straumê, turâ peedalijàs wisa sapulze. Un kad beidsis luhgt atwehru azis, eeraudsiju wairak desmitas sejas, asaram pahrpluhduschas, un zilwekus, Deewa Gara salaustus un sakausetus.

Newajadseja nekahdas sewischkas peerunaschanas; weenkahrschi usaizinaju laudis atdotees Deewam, un tee isnahza preekschâ wairak desmitu. Zik daudsi no wineem pahrgahja no tumsibas walsts gaismas walsti, nesinu. Zik daudsi atwehra sawas sirdis un sanehma

Swehta Gara pilnibu,

newaru pasazit, bet to es sinu, ka Deews spehzigi darbojàs. Slawa Wina wahrdam!

Laudis luhdsàs, lai mehs paleekam ilgak. Likàs neeespehjami atstaht winus, bet zitadi newareja. Uf mums jau gaidija ziti darba lauki, zitas sapulzes ilgojàs dsirdet labo wehsti. Un muhsu dwehselem wehl degot atmodas uguni, mehs eekahpam ratos, leetus straumem lihstot, un atstahjam weetu, kura bij peedsihwojusi weenu no leelakàm modernàm atmodam.

Kahds behdigs un tomehr saistoschs notikums eespeedàs man prahtâ. Eepreekschejâ deenâ sapulzê eewehroju kahdu

jaunu behdigu seeweeti,

kura, man par leelu pahrsteigumu, bij eeradusês ari schai weetâ — schinî sapulzê. Wisu nakti wina bij zelojusi, lai waretu nemt dalibu schais sapulzês. Pehz sapulzes ilgi sarunajos ar winu un no winas paschas mutes dsirdeju sekoscho stahstu:

Wina nogahjusi grehku zelos un kluwusi zeeta un weenaldsiga pret seeweetes smalkakàm, zehlakàm juhtam. Beidsot wina nolehmusi eestahtees polu armijâ leelà karà laikâ: pahrgehrbusês polu kareiwja drehbês, nogreeschot, protams, matus, un 2½ mehneschus neweens pats nesinajis winas kahrtu, un tad tikai to ussinajuschi ahrsti. Tee apsolijuschees noslehpumu neatklaht, eewehrojot to, ka schi seeweete bij weena no labakeem un duhschigakeem kareiweem; un 6 mehneschus wina zihnijusês wiskarstakâs posizijâs, lai atrastu nahwi. Beidsot wina atstahjusi armiju, nejauschi eekluwusi kahdâ ewangelija sapulzê, kur wina noschehlojusi grehku un tapusi brihnischkigi glahbta. Daschus mehneschus wehlak wina atkritusi un mehginajusi padarit sew galu, eeschaujot sew lodi sirdi, bet pateizotees Deewa pahrsinai, lode isgahjusi drusku blakus sirdij tikai zaur kruhtim un isnahkusi mugurâ ahrâ. Wina man parahdija to weetu, kur lode isgahjusi zauri winas meesai. Deews pasargaja winas dsihwibu, un wina atkal peegreesàs Kristus ganampulkam. Tagad winas sirds wehleschanàs ir nobeigt misiones skolu, lai waretu strahdat starp saweem laudim. Lai tas Kungs pats, kursch tik brihnischkigi pasargajis scho jauno seeweeti, dara winu nahkotnê par swehtibu simteem lauschu.

Pehdejàs deenas Latwijâ.

Beidsot peenahza mums laiks atstaht Poliju pawisam un daschas deenas wehlak mehs atkal bijam Latwijâ. Scheit mehs turejam sapulzes 3 reis deenâ, laudim peedalotees ar brihnischkigu interesi. Bet tà ka darbu Rigâ esmu jau eesojschi aprakstijis, tad tagad tikai sazischu, ka mehs scheit pawadijam godibas pilnas deenas. Isslehjàs tik bagatas swehtibas, ka pehz kahdas sapulzes laudis man pasneedsa no 162 personam parakstitu sirsnigu luhgumu, lai paleeku scheit Latwijâ sludinat ewangeliju. Ne br. Fetlers, nedsi zits kahds no klahtesoscheem wadoneem neko par to nesinaja. Tas nahza teeschi no laudim pascheem. Pehdejâ sapulzê runaju par „6 nopeetneem fakteem", un uf usaizinajumu teem, kas wehlas atgreestees, 42 isnahza preekschâ un peenehma Kristu par Pestitaju. Tas bij

swehtswinigs brihdis.

Kahds wihrs, 84 gadus wezs, peezehlàs kahjàs un leezinaja, ka pirmo reisi sawâ muhschâ winsch nu sin, kahds ir preeks, kad grehki peedoti. Alleluja!

Weena no wisinteresantakàm sapulzem notika kapsehtâ, pee mahz. Fetlera tehwa kapa. Scheit runaja mahz. Laasts no Skotijas.

Tad gahjeenâ, kuram peeweenojàs weenmehr wairak lauschu, nonahzam pee Latwijas pirmà tizigà dsejneeka G. Grintala kapa, kur ar leelu swabadibu un preeku runaju uf apmehram 2.000 zilwekeem.—Mums bij ari tas preeks peedalitees

pusnakts kahsâs

kahda draudses lozekla mahjâs. Pehz sapulzes beigam basnizâ mahz. W. Fetlers ispildija laulibas zeremoniju pee kahda jauna pahra, kursch nahkoschâ wakarâ atkal atradàs sapulzê sawâs weetâs kori. Wisi jutàs laimigi un mehs preezajamees lihds ar ziteem.

Dascheem no mums sapulzes likàs parak garas bet kad apwaizajamees pee klausitajeem, tee schehlojas, ka tàs pahrak ihsas, un tadehl tee paschi bij eesahkuschi turet katru rihtu no plkst. 7.30 lihds 9.30 luhgschanas stundu.

Pehz atwadischanàs sapulzes likàs, ka simteem speedàs celu dselsszela wagonos, sekoja uf staziju un stahweja uf platformas dseedot mums zela dseesmas.

Nekad neaiſmirſiſchu Latwijas laudis, nedſ beidſamo ſkatu, kà leelais lauſchu pulks wehdinaja lakatineem, wilzeenam ſahkot kuſtetees. Tas bij weens no laimigakeem brihſcheem manâ muhſchâ.

Atſtahju Latwiju dſili eeſpaidots no ta pahrſteidſoſchà darba, kuru Deews lauj ſawam ſwehtitam kalpam, mahzitajam W. Fetlerim, darit. Wiſâ walſtî naw nekas tam lihdſigs. Neweena zita perſona netop tik ſpehzigi leetota. Dſiļa ir lauſchu mihleſtiba pret Fetleri, kuru Deews leetojis, lai winus ſimteem weſtu no tumſibas pee gaiſmas. Pat ja mahz. Fetlers neka nebuhtu padarijis Polijâ, nedſ Kreewijâ un zitâs walſtîs, tad wiņa darbs Latwijâ ween, ko eſmu redſejis pats ſawàm azim, ir wiſaugſtakàs atſinibas wehrts.

Uſ mahjam.

No Latwijas brauzàm uſ Wahziju. Berlinê noturejàm 2 leelas ſapulzes, kurâs peedalijàs daudſi Berlines mahzitaji. Mahz. Laaſts un es runajam abâs ſapulzêſ, kuras wadija mahz. W. Fetlers. Pee wakarinam tai wakarâ gan bij jaukta ſabeedriba: galda galâ ſehdeja latweetis, tahlak kahds kriſtigs juds, tad anglis, kanadeetis, pôlis, wahzeetis un kreews — wiſi weens eekſch Kriſtus. Slawa Deewam par ewangeliju!. Nahkoſchâ deenâ atſtahjam Wahziju un pehz brauzeena zaur Holandi, pahri kanalam, drihſ atkal bijam Londonâ, no kureenes tai paſchâ deenâ brauzam ar wilzeenu uſ „Slawanku", pee Bornmautas, kur notika ſewiſchki ſwehtita ſaeima generaleetes Tſchertkowas ihpaſchumâ un mahjâ. Schi kreewu ariſtokrate bij pirmà Kreewijâ, kura zaur nelaiki lordu Radſtoku atgreeſàs pee Kriſtus Apmeklejàm ari winas kapu un noturejàm tur ſapulzi.

Saeimas wadons bij mahz. W. Fetlers. Sapulzêſ dſeedaja ari Marija Karinſkaja, agrakà Kreewijas galma prima dona, kura atgreeſuſes pee Kriſtus un tagad dſeed preekſch Ta.

4. ſeptembrî eekahpu kugî un eebrauzu Toronto 13. ſeptembrî, pehz zelojuma, kurſch bij wisbagatakais peedſihwojumeem manâ dſihwê. Man leekas, ka waretu pahrpluhſt no pateizibas, kad atminos, ko eſmu redſejis un dſirdejis. Swehtam Garam jaſaſtahda Kriſtus Bruhte no wiſàm tautam, ziltim un walodam, tadehl aiſluhgſim, lai daudſ atpeſtito buhtu ari taîs walſtîs un ſemês, kuras es eſmu apmeklejis un ſcheit aprakſtijis.

Uz pēdejo ciņu!

Varoņu spēki no pirmajiem laikiem,
Mostaties tagad pār ticigo draudzi!
Spēji lai spītejot nāvigiem tvaikiem
Ceļas uz ciņiņu ticigie daudzi!
Izrakt būs šķēpus un bruņās nu ģerbties,
Ciņiņā stāties pret sātana varu!
Briesmigā tumsibā zeme sāk tērpties,
Jālūdz priekš cīņas ir Svētajo Garu.
Pedejā cīņā, uz dzīvibu, nāvi,
Asi lai garigie ieroči trīti,
Redzami pahigu bruņotie stāvi,
Uzvarai dzīvibas kroņi jau pīti!
Varoņu drosme, no pirmajiem laikiem,
Lejies jel tagad nu ticigo krūtīs!
Biezejot sadzīves grēcigiem tvaikiem,
Droši lai ietu, kur Kungs viņus sūtīs. B.

Dſihwes aprakſti

Iſcharlſa Finneja autobiografija.

Bij. juriſts, garigas atmodas apuſtulis.

(29. turpinajums)

Steidſigi brauzu uſ ſapulzi. Brahlis Naſchs paſchreiſ ſtahweja kanzeles preekſchâ, gatawodamees atlaiſt laudis. Redſot mani eenahkam winſch patureja rokas pazeltas, kamehr es peenahzu pee kanzeles, tad apkampa mani un ſtahdija preekſchâ laudim. Paſinoju, ka eſmu eeradees iſpildit ſawu ſolijumu un, ja tas Kungs gribès, tad ſludinaſchu ſinamâ laikâ.

Noteiktâ ſtundâ nams bij pilns. Laudis b:j deeſgan daudſ dſirdejuſchi par un pret mani, ta ka winu ſinkahriba, bij eekuſtinata un kas ween wareja eeradàs ſapulzê. Tas Kungs man dewa tekſtu, uſkahpu kanzelê un ſahku no ſirds runat. Eeſpaids bij ſpehzigs, kas, leekas, katram bij redſams.

Nahkoſchâ rihtâ iſgahju, kà paraſts, apmeklet laudis un ſarunatees par winu dwehſelem; atradu wiſu zeemu uſtraukumâ, Starp zitu nonahzu kahdâ drehbju taiſitaja weikalâ, kur bij kopâ wairaki zilweki, kas apſpreeda manu wakarejo ſprediki.

Par Dr. S. — lihdſ tam laikam es wehl nekad nebiju dſirdejis; winſch ari tur bija un aiſſtahweja ſawus uniwerſaliſtu uſſkatus. Kad es eegahju, tad dibinotees uſ nupat iſſazitàm peeſihmem, eeſahkas muhſu ſaruna. Dr. S. — iſnahza preekſchâ, lai aiſſtahwetu ſawus uſſkatus, kurus es eſot aiſſkahris; winſch iſſazijas, ka wiſi zilweki tapſchot peſtiti. Weens no klahteſoſcheem winu man ſtahdija preekſchâ, un es tam atbildeju: „Doktor, man ir preeks ſarunatees ar jums par juhſu atſihſchanu, bet ja gribam ſarunatees, tad mums wiſpirms wajaga weenotees par weidu, kà to darîſim. Es beeſchi ſarunadamees ar uniwerſaliſteem biju peedſihwojis, ka tikai tad war buht panahkums, ja pirms ſarunas weenojas par noſazijumeem, ſem kahdeem ta jawada. Es liku preekſchâ, wiſpirms runat par weenu leetu, lihdſ ta ir iſſpreeſta waj mums par to naw wairs ko ſazit, un pehz tam runat par otru leetu un tad par treſcho un t. t. Otram kahrtam, mehs nedrihkſtam weens otru pahrtraukt, kamehr katrs iſſaka ſawus uſſkatus par ſinamu leetu. Treſcham kahrtam, mums newajaga taiſit otra runâ eemetumus, nedſ to iſſmeet; bet mums jabuht nopeetneem un laipneem un katru peewedumu apſwehrt, lai tas nahktu no kuras puſes nahkdams. Es ſinaju, ka wiſi klahteſoſchee bij apmehram weenados uſſkatos un tee ſchini rihtâ bija nahkuſchi kopâ, lai weens otru ſtiprinatu.

Pehz ſcheem eepreekſchejeem noteikumeem mehs ſahkàm iſlikt ſawus argumentus Neaiſgahja ilgi, kad uniwerſaliſtu uſſkati bija apgahſti. Dr. S. — maſ paſina Bibeli. Winſch atſauzas uſ kahdeem ſinameem teikumeem, kurus tas bija dſirdejis iſ Bibeles un wareja atminet. Bet kà jau uniwerſaliſti to dara, ſazija ka muhſchigà paſuſchana preekſch beſdeewigeem — eſot netaiſna.

Es itin drihſ winam un klahteſoſcheem peerahdiju, ka zik tahlu tas uſ Bibeli atteezàs, tad wineem ir wahji pamati. Winſch ſahka runat pret Bibeles mahzibu, ka ari ta eſot netaiſna; un ka tadehl, ka Bibele draudot ar muhſchigu paſuſchanu, wiņa newarot buht pateeſa. Ar to bijam nobeiguſchi jautajumu par Bi-

beli. Zaur ſcho es pahrleezinajos, ka wini ir ſkeptiki, t. i, ſchaubas par Bibeli kà Deewa wahrdu. Pehz tam es ſahku wineem peerahdit, ka muhſchigà ſodiba ir taiſna. Schos peerahdijumus uſklauſotees, wina draugi tapa kuſtinati un juta, ka pamati ſem wineem ſahk ſchkobitees. Drihſi weens no wineem iſgahja laukâ; kad es turpinaju otris iſgahja ahrâ; un pehdigi tee wiſi atſtahja winu, redſedami, ka winam naw taiſniba.

Winſch bij bijis lihdſ ſchim klahteſoſcho wadonis; bet Deews man bija dewis iſdewibu winu pilnigi nojuhgt wina draugu un peekriteju klahtnibâ. Kad tam nebija wairs ko ſazit, es winu ſirſnigi luhdſu, pahrdomat wina dwehſeles peſtiſchanas jautajumu, un nowehledams tam labu rihtu, aiſgahju juſdams, ka itin drihſ dſirdeſchu atkal ko par ſcho ſarunu.

Dr. S. kundſe bija kriſtigaja un peedereja pee draudſes. Daſchas deenas wehlak wina man ſazija, ka Doktors pahrnahzis mahjâs no ſchîs ſarunas dſili kuſtinats, lai gan ta neſinajuſi, kur winſch bija bijis. Winſch ſtaigajis pa iſtabu un atkal noſchdees, bet tam naw bijis meera. Wina to uſrunajuſi: „Doktor, kas wainas?“ „Nekas“, bija atbilde. Bet wina nemeers audſis. „Wina jautajuſi atkal: „Doktor, ſaki, kas tew kait?“ Wina jau bij paredſejuſi, ka tas buhſchot ar mani ſaſtapees. „Doktor, waj tu ſaſtapi ſchoriht Finneja kungu?“ Schis jautajums to peeſpeedis noſtahtees, un ar aſaram azîs tas iſſauzees: „Ja! un winſch manus eerotſchus pagreeſa pret mani paſchu!“ Winſch ſahka nopeetni zihnitees. Tikko tas bij dabujis duhſchu pirmo reiſi runat par ſawu zihninu, tas ari itin drihſ padewàs ſawai tagadejai pahrleezibai un mantoja zeribu eekſch Kriſtus. Nedaudſâs deenâs wina beedri, weens pehz otra, nahza pee Jeſus, lihdſ kamehr atmoda bij winus wiſus panehmuſi.

Jau ſaziju, ka tur bija kahda baptiſtu un ari kahda preſbiterianu baſnizas, netahlu weena no otras. Starpiba ſtarp wineem bija ta, te baptiſteem bij mahzitajs, bet preſbiterianeem nebij. Tikko atmoda tur eeſahkàs un ſew peegreeſa uſmanibu, tad baptiſtu brahli eeſahka tai preti ſtrahdat. Tee runaja pret to un ſtrahdaja preti. Pulzinſch jauneklu weenojas, lai weens otru ſtiprinatu pret atmodu. Baptiſtu draudſei tur bija eeſpaids un ſcho jauneklu darbs loti ſtiprinaja pretineekus un tos eedſilinaja ruhgtumâ pret ſcho darbu. Wini ſtahweja itin kà dambis preti ſcha darba uſ preekſchu eeſchanai.

Kristus krusts.

Kristus krusts—cik dārgs un svēts —
Manai dvesʻlei novēlēts!
Tas mans jaukums un mans prieks,
Caur ko viss cits gluži lieks.
Kristus krusts—kaut smags tas šķiet—
Sirdī spēj man prieku liet;—
Sāpju vaidus mierinat,
Šaurā ceļā stiprinat.
Kristus krusts,—pēc tevis gods
Dvēslei augšā reiz taps dots.
Šaurais ceļš kad nobeigsies,
Gars man laimes valstī ies . . .
Kristus krusts,—tik tevi nest
Un pret sevi cīņu vest,
Šis mans ilgu karstais kvēls—
Dvēsles mērķis—augsts un cēls . . .

V. Sniķers.

Swehtiſchanas ſapulſchu nedela Rigâ.

no 5. lihdſ 12. julijam 1925. g.

Schinîs ſapulzēs kà runataji peedaliſees:

Profeſors Artſchibalds Mak-Kehgs. Sperdſchena mahzitaju koledſchas galwenais ſkolotajs no Londonas,

Mahz. D H. Moore uo Auſtralijas un Anglijas.

Mahz. E. E. Schilds no Seemel-Amerikas.

Mahz. W. Grims no Berlines.

Tſcharls Filips no Londonas.

Mahz. Boleſlaws Getze no Warſchawas.

Beſ teem weetejee ſludinataji: Kurzits, Bormans, Redins, Dubelſars no Kruſtpils, Eglits no Daugawpils, A. Krauſe no Wentspils, Roberts Jetlers no Golgatas draudſes.

Ar dſeedaſchanu peedaliſees Atmodas angļu koris (14 angļi un amerikani). Kà ſoliſti mahſa Dſchons un br. Gilbruks no Anglijas. Beſ tam ari Atmodas un Golgatas kori.

Swehtiſchanàs nedelas programa:

Swehtdeen, 4. julijâ, **ſabraukſchana Rigâ.**

Swehtdeen, 5. julijâ, plkſt. 10 rihtâ, **atklahſchanas deewkalpoſchana** Golgatas namâ, Hoſpitala eelâ 24. Prof. Mak-Kehgs, mahz. Schilds, W. Fetlers, Angļu un Atmodas kori.

5. julijâ plkſt. 3 pehz pusdeenas leela **ewangeliſazijas ſapulze** Weeſtura dahrſâ.

5. julijâ plkſt. 7 wak. Atmodas namâ **kreewu ſapulze.**

(Ja lihdſ tam laikam iſdoſees uſzelt Atmodas Telti no audekla uſ Tabernakla ſemes gabala, tad tur).

Pirmdeen lihdſ peektdeenai, 5.—10. julijam, plkſt. 10 rihtâ un 3 pehzpusd. Atmodas namâ (jeb telti) **ſwehtiſchanàs ſapulzes** plkſt. 7 wak. Ewang. wiſpahrigas ſapulzes.

Seſtdeen, 11. julijâ — rihta un deenas ſapulzes nebuhs.

Seſtdeen, plkſt. 7. wakarâ Golgatas Namâ angļu miſionara **Gilbruka** un miſionares **Tomaſs laulibas**

Swehtdeen, 11, julijâ plkſt. 10 rihtâ leelas **ſwehtku ſapulzes** Golgatâ, Atmodas Namâ, Mateus un Agenskalna baſnizâs, peedalotees ahrſemiu un weetejeem runatajeem.

Swehtdeen, 12. julijâ plkſt. 3 pehz pusdeenas Lahtſchplehſcha eelâ Nr. 117, Rigas Tabernakļa un Miſiones ſkolas

pamatakmena likſchanas deewkalpojums.

Turpat ſwehtiſchanàs ſapulſchu beigas ſwehtdeen, plkſt. 7. wak. Pa nedelas daſcheem wakareem notiks ari Mateus un Agenskalna baſnizâs ihpaſchas ewangeliſazijas ſapulzes, peedalotees ahrſemju runatajeem.

Eeeja brihwa wiſeem.

„Nahzeet un redſeet, zik tas Kungs ir labs“.

Sabraukſchana notiks ſeſtdeen, 4. julijâ. Wiſi lai nem lihdſ paſi. Semju brahli un mahſas, kuri war atweſt lihdſ kahdas baribas weelas preekſch weeſu uſnemſchanas, darìs to mums par eepreezu.

Wiſus ſeſtdeen, kà ari ſwehtdeenas rihtu eenahkuſchus wilzeenus no tahlakàm weetam ſagaidìs muhſu kahrtibneeki ar ihpaſchàm noſihmem. Tee, kuri ſin zelu, lai nahk no wilzeena tuhlin uſ Atmodas namu, Katolu eelâ 30. Galds wiſeem eebrauzejeem buhs kopigs Atmodas Namâ.

Mana atgreeschanàs.

Jau wisagrajâ behrnibâ, zik waru atminetees, mana mihlà mahte un dahrgais tehws kaisija manâ sirdi swehto Deewwahrda sehklu, stahstot par wareno Deewu un dailo Jesus behrninu. Es scheem stahsteem behrnischkigi tizeju un biju laimigs. Ak behrniba, zik gaischas bij tawas tekas! . . . Kad paaugu leelaks un manas lekas wijàs arween tahlak no tehwa sehtas, tad — pats nesinu kà tas notika, kà ne — Deews man bij palizis sweschaks un arween masak laika man atlika luhgschanas noskaitischanai. Bet tahdos brihschos, kad pee debesim parahdijàs tumschi mahkoni un sposchi sibeni laistijàs pahr manu gana sehna galwu, tad atminejos Deewu, un sirsnina, apsinadamàs grehku, bailês nodrebeja; tad luhgschanâ glaudos pee Debess Tehwa . . . Ar laiku tas palika par eeradumu: luhgt tikai tad, kad draudeja breesmas. —

Kà jaunellis dsehru no dsihwes baudu kausa un tomehr biju bes laimes, preeka. Pasaule nehma no manis daudz, bet neka laba nedewa, tikai sehnalas. Mana dsihwe bij tukscha un sausa. Daudz dailu dsihwes mehrku biju sew sproudis, peedsihwoju tikai wilschanos. Tomehr tahda balss man teiza, ka kautkur wajag buht ihstai laimei. Bet nebij neweena, kas man zelu us tureeni pastahstitu . . . Maldijos . . . Un pelekà itdeeniba mani grausa, kà tahrps. Tà bes zeribas un preeka wehlejos labak mirt . . . Kapâ buhtu meers — tà man likàs. —

Atrodotees kara laukâ un zihnotees pirmajàs linijàs, zereju atrast laimi kara trokschnî un daudzajos peedsihwojumos, bet laimes ari scheit nebija. Redseju tahdu jaunekli, kursch kà waronis gahja zihnâ, smeedamees par nahwi un breesmam, bet te jau winsch guleja nedsihws sawàs asinis. Drihs winsch bij aismirsts un weenigi wehlsch dseedaja winam behru dseesmu...

Kahdreis, dabujis atwalinajumu, aisbrauzu pee brahla zeemâ. Pa swehtkeem aisgahjam us kaimineem, kursch ari man bij pasihstams, un tapehz mani pazeenaja ar ogam un reekstcem. Bet brahlis, sinadams wehl ko labaku, bij atstahjis muhs weenus. Beidsot winu atradu kahdâ istabâ lasot Bibeli ar wehl pahris man sweschàm personam . . . Usaizinaja ari mani peedalitees schinî pulzinâ. Nodseedajuschi daschas dseesmas, wini metàs zelos un luhdsa Deewu. Nometos zelos lihdz ar wineem. Dseesmas man atgahdinaja behrnibu, saukdamas atminâ tos gaischos laimes brihschus, kurus toreis baudiju; bet tahdas luhgschanas . . . tas man bij kautkas jauns, nedsirdets: tik weenkahrschas, bet dsihwibas pilnas, itkà luhdseji redsetu Deewu sawu azu preekschâ! Pehz jautaju brahlim, kà sauz tos zilwekus, kuri tik sirsnigi luhdsa Deewu. Man atbildeja: „Tee baptisti . . .“ Baptisti?! Tad tahdi tee baptisti! Biju dsirdejis par wineem tikai sliktu, bet redsejis tos wehl nebiju.

Pehz kahda mehnescha mans pulks pahrzehlàs us Rigu. Tur nu es wisu gribeju dsirdet un redset, ko wina sewî satur. Gahju wisur kur tikai kareiwis drihksteja eet, un krahju tikai grehkus us sewim, gan sinamus, gan ari nesinamus. Kur grehks ir, tur laimes un meera naw. Tapehz mana sirds bij un palika tukscha, bes preeka. Tikai klusa klauweschana pee manas sirds nebij beigusees un kahda balss pastahwigi aizinaja mani ahrâ no tumsas, pee gaismas. Pateizotees tam, ka manai dwehselei nebij nekur meera, es tiku brihnischkì issargats no daudz dsilakas krischanas grehkâ. Kahdreis, eedams pa Matisa celu, islasiju us kahda nama durwim sludinajumu, kad noteek Deewwahrdu sapulzes. Patlaban gahja daschas personas pa durwim eekschâ. Ari es gribeju redset, kas tur noteek. Paschreis runaja br. Jnkis. Dsirdetais wahrds un dseesmas, kà ari sirsnigas luhgschanas darija us mani eespaidu. Man likàs, ka ir gan laba sirsniga nodoschanàs tam Kungam. Bet ka ari manim tà wajadsetu nodotees Deewam, wehl neatradu par nepeezeeschamu. Tà laiks gahja sawu gaitu, bet es stahweju us weetas . . . Kahdu wakaru, tas bija pehz demobilisazijas, aisgahju us kahdu weetu, lai ar jautreem beedreem pawaditu wakaru; bet sinaju, ka tai paschâ laikâ ari ir luhgschanas stunda. Satans, laikam sinadams, ka wina wara pahr mani drihs beigsees, sewischki tai wakarâ lika man grehku dsert kà uhdeni, tà sauzamos „newainigos preekos . . .“ Bet slawa tam Kungam, ta bija beidsamà reisa; wairs sawu kahju us ta zela nekad neesmu spehris. Schkirotees wisi ta wakara beedri apleezinaja sawu draudsibu un noweheja weens otram laimes. Wini to darija sawâ nesinaschanâ, bet es pateesi atradu laimi, tikai tai wakarâ es laimigs nejutos. Mahjup ejot sirds bij pahrmetumu pilna, un tahda nemeeriga kà kad tuhkstoschi suni man dsihtos pakal. Es behdsu no neredsamà eenaidneeka, bet newareju isbehgt. Atwehris durwis, isdsirdu blakus istabâ lehnas balsis. Peegahju klaht. Durwis bij tikko peewehrtas un es redseju, ka daschas seewetes atradàs us zeleem un luhdsa Deewu: „Kungs Deews, atpestì muhs no wiseem grehkeem.“ Tik daudz reiz biju dsirdejis luhdsam un Deewa wahrdu lasam, bet nekad tà netiku pahrleezinats par grehku, kà taisni tai reisâ. Eegahjis sawâ istabâ pakritu us zeleem pee sawas gultas, un raudaju kà behrns par saweem grehkeem: „Deews, ja Tu par mani neapschehlosees, tad esmu pasudis.“ Otrâ deenâ brauzu us J. pilsehtinu pee brahla. Tur aisgahjam us sapulzi, kuru wadija kahds ewangelists, br. Kurzits. Wis-, ko winsch runaja, sihmejàs taisni us mani. Pehz sapulzes winsch usaizinaja, lai paleek, kas grib nodotees tam Kungam. Es paliku . . . Un tur nu winsch man zaur Deewa wahrdu rahdija zelu, kursch aisweb us ihsto laimi un sirdsmeeru. Rahdidams us Kristu Jesu pee krusta, winsch teiza: „Tàs asinis, kuras Winsch islehjis us Golgotas par wisas pasaules grehkeem, ari tewi spehj pilnigi schkihstit, tikai tizi.“ Semojuschees, es sajutu, ka, lai gan esmu leels grehzineeks, tomehr Deews sawâ schehlastibâ mani neatstums, un luhdsu to Kungu. Asaras, beidsot preeka asaras riteja pahr maneem waigeem. Es atpestits! Ak! es nespehju aprakstit to laimi, preeku, meeru un sirds droschibu, kas nolaidàs manâ dwehselê, tai luhdsot un tizot, ka Jesus asinis mani schkihstijuschas no wiseem grehkeem. Asaras nespehja nowelt no manas sirdsapsinas smago grehka nastu, bet Jesus zauriurbtàs rokas, Wina asinis to nonehma. Slawa un peeluhgschana lai ir Winam! Agrak to tureju par leelu augstprahtibu, kad dsirdeju kahdu sakam: „Es esmu Deewa behrns!“ Bet nu Deews zaur sawu wahrdu un Garu man to ir darijis gaischi saprotamu, ka nu ari es esmu Deewa behrns, zaur Jesus Kristus nopelnu. 1921. g. 12. marta rihtâ mehs, 27 dahrgi atpirktas dwehseles, stahwejam baltàs drehbês Krustpils luhgschanas namâ, pee atwehrta kristibas kapa, gatawi slehgt wiseem redsot deribu ar sawu personigo Pestitaju, kas muhs atpirzis no satana waras ar sawàm dahrgàm asinim. Tagad wairs newehlos mirt, bet dsihwot man preeks un stahstit ziteem par muhschigu laimi un meeru eekschJesus.

Arwids.

Stahsti

Semes kungi.

Stahsts par nahkoscheem laikeem no **Ferdinanda Brokes.**

(11. turpinajums.)

Neskatotees us agro gada laiku, us puteklaina leelzela bij jau labi karsts; bet jau pehz pussstundas winu apnehma Karpatu mescha swaigais wehsums; dsilumâ, semak wehl par eelu, trakuloja kalnu strauts, pahr kuru sneegs wehl daudsâs weetâs radija dabigus tiltus. Saules stari weda ne weenmehr uswaroschu zihnu ar tumschâ eglu mescha sneegaino wehsumu. Kahdâ saulainâ weetâ Hasо atpuhtàs us kahda koku stumbra. Swehtswinigo klusumu pahrtrauza tikai putnu dseesmas. Zaur saules stareem isgarojoschâ semes mitruma twaiku plihwuri schuhpojàs leels taurinsch. Sala kirsaka notschaboja suhnâs un no sawas paslehptuwes sinkahrigi apluhkoja sweschneeku. Hasо sajutàs ihsti swehtswinigi. Winsch peedomaja pee sawa Deewa schehlastibas, kuru winsch lihds schim bij baudijis. Winsch atminejàs pat wehl to stundu, kur winam, kà masam trihsgadigam sehnam pee sawas mahtes rokas apluhkojot swaigschnoto debesi, bij dsimusi pirmà religiosà sajuhta; kà pehz tam gimnasijâ zaur negarigu tizibas mahzibas pasneegschanu winam wisa religija bij pretiga padarita, lihds kà jauneklim pateesais Deewa wahrds atkal atrada weetu wina sirdi, un winsch satika Jesu un darija ar Winu deribu us muhschigeem laikeem. No ta laika winsch sinaja, ka bes Jesus winsch newaretu dsihwot. Wina sirds pahrpluhda slawâ un pateizibâ. Winam wajadseja mestees zelos un slawet Jesu, kursch winu no tihras schehlastibas pee sewis bij wilzis; winam ari bij jaluhds Jesu pehz swehtibas wisai darbibai tahlâ Konstantinopolê. Schai stundâ winam atklahjàs, ka winsch pa leelai daiai bij noswehrees par scho zelu ais intereses pret wisadeem peedsihwojumeem; winsch tagad noleezas ta Kunga preekschâ un luhdsa, lai Winsch wisu grosa par labu, kur Hasо pats buhtu kluhdijees. Beidsot winsch aisluhdsa par sawejeem mahjàs, lai tas Kungs winus sargatu un swehtitu. Islasijis wehl gabalu no Jaunàs Deribas winsch sahka eet atpakal us weesnizu. Bij jau ari peenahzis wilzeena ateeschanas laiks, un drusku uskodis winsch dewas us staziju.

Weenmehr augstak weda dselsszela kleedes, lihds wilzeens nonahza seemas sneegos; pehz tam gahja lejup us Kemnizu un drihs bij sasneegta slowaku eeleja. Scheit Hasо redseja ungaru tipiskos status: baltàs basnizas ar saweem sihpolweidigeem torneem, us maseem pakalneem, patihkamu sahdschu widû. Stazijâs semneeki sawos raibos labi peestahwoschos apgehrbos. Wakarâ wilzeens eenahza Budapestiâ. Hasо atrada weesmihligu usnemschanu ewangeliskâ diakonisu namâ. Preekschpusdeenâ bij isdewiba apluhkot scho warbuht wiskaistako Eiropas leelpilsehtu. Ar pehzpusdeenas ahtrwilzeenu seschâs stundâs zaur ungaru Pustu wareja nokluht Belgradê, Deenwidslawijas galwas pilsehtâ. Raibais apgehrbu maisijums un netihriba usgaidamâ sahlê norahdija jau us tuwoschanos orientam. Hasom isdewàs atrast wehl kahdu stuhriti leelajâ treschâs klases wagonâ. Nebij ilgi un pat wisas ejas bij aisnemtas. Bulgari, judi, armeni, turki peepildija ar turku pusmehnesi isgresnoto wagonu. Pat us plihts masajâ kehki noweetojas diwi milsigi turki silâs platâs bikšâs ar sarkanàm garam jostam. Blakus Hasom sehdeja armenu laulats pahris, kursch ar sawàm diwi meitinam zeloja no Amerikas us sawu dsimteni. Tà kà Hasо jau wairak kà gadu bij mahzijees turku walodu orienta sinatnu seminarâ, tad winsch kautzik jau wareja saprastees. Drihs ween winsch nomanija, ka winam darischanas ar tizigeem kristigajeem. Pehdejàs kristigo wajaschanas laikâ pirms 6 gadeem wini bij aisbehguschi us Ameriku un tur eedsihwojuschees. Dsirdejuschi, ka Turzijâ atkal eestahjees meers un brihwiba, wini atkal gribeja nokluht sawâ dsimtenê. Wahrds pehz wahrda, un beidsot wihrs jautaja Hasom, waj winsch brauzot us Konstantinopoli weikala darischanâs. Hasо paskaidroja sawu zelu mehrki un parahdija skolas nama bildi, kas winam no Konstantinopoles bij peesuhtita. Jaunà seewa eeraugot bildi, pahrsteigta un preeziga issauzàs: „Tas jau ir muhsu agrakais wahzu bahrinu nams Bebekâ, kurâ mana wezmahte usauga, pirms wina apprezejas 1900. gadâ! Zik beeschi wezmahmina mums rahdija schi nama bildi un stahstija par teem trim skaistajeem gadeem, kurus wina pawadijusi schai bahrinu namâ.“

Dsihwi eeinteresets Hasо wehlejas dsirdet nama wehsturi. Pirms 200 gadeem to usbuhweja kahds turku Pascha un apmehram gadu simteni tajâ norisinajàs turku feraila noslehgtà dsihwe. Pagahjuschâ gadusimtena beigàs to nopirka kahda wahzu sabeedriba un eerihkoja tur wahzu skolu Bosspora preekschpilsehtas wahzu behrneem. Pehz tam ilgaku laiku nams atradàs anglu rokàs un tajâ eerihkoja anglu basnizu. Pehz asins pluhdeem Konstantinopolê 1896. gada augustâ winu eegusa „wahzu palihdsibas apweeniba us kristigu mihlestibas darbu austrumos“ un namâ eerihkoja bahrinu namu mozeklu behrneem un misiones skolu wisu tautibu eedsimteem. No schi nama ari wadija minetàs beedribas usplaukstoscho bahrinu un palihdsibas darbibu pa wisu Masasiju. 10 gadus pastahweja bahrinu nams; simteem bahra behrnu zaur to gahjuschi un isnehsajuschi ewangelija sehklu. Tomehr tà kà usturet bahrinu namu galwas pilsehtâ isnahk daudz dahrgak nekà Masasijâ, tad 1906. gadâ to isbeidsa un bahrinus isdalija pa zitàm mahjam. Schis nams nonahza amerikanu rokàs un daschas agrakàs wahzu misiones skolas skolneezes eerihkoja tur anglu skolu. Ar dsihwu noschehloschanu armeni klausijàs, ka nams atkal nahzis turku rokàs. Tomehr winus apmeerinaja tas, ka kahds wahzeets, kuru wini kà brahli eesch ta Kunga drihksteja sweizinat, kà wahzu walodas skolotajs tagad ari dsihwos schai mahjâ.

Kamehr wini sarunajàs, usnahza nakts; wilzeens weda pred kalnu; logi apmiglojàs, kluwa auksts, tà kà wajadseja israisit wisas segas. Behrni, no kureem weens bij israudsijees Hasos zeli sew par pagalwi, bij saldi eemiguschi. Drihs ari peeauguschos apnehma weseligs meegs. Nahkoschâ deenâ, kamehr wilzeens gahja pa skaistajeem bulgaru kalnajeem, wiswairak gar Marizas upi, Hasо dsirdeja wehl daschu ko no saweem zela beedreem par kristigajo nospeesto stahwokli Turzijâ un par agrako sultanu asinaino waldibu.

„Kad gan nahks Deewa teesa pahr scho milsu pilsehtu, kura peedsehrusees swehto asinim?“ Sirpuhi kundse issauzàs.

„Mehs waram pateiktees Deewam, ka mehs tur nedsihwojam, ka muhsu dsimtene ir Marascha“, Sarkis, winas wihrs, atbildeja.

„Zeresim, ka tik launi jau nebuhs, kà Juhs domajat“, Hasо teiza. Drusku neomuligi winam tomehr palika ap duhschu.

Nahkoſchâ nakti winſch newareja daudſ gulet. Dſirdetais ſawilnoja wina dwehſeli un wijas zauri wina nahkotnes zeribam un gaidam. Otrâ rihtâ wilzeens pahrbrauza turku robeſchai pee Tſchataldſchas un gahja tahlak zaur turkſneſigu apgabalu. Paretam tikai bij redſama kahda nabadſiga buhdina uſ kalnainas, tikai meſcha kruhmeem apauguſchas ſemes. Beidſot pee Kiſchik—Tſchekmedſches ſilâ Marmora juhra un drihſ pehz tam Konſtantinopoles pirmàs preekſchpilſehtas, gar juhrmalu. Pa leelakai dalai deeſgan ſkaiſtas, druſku faſchkeebuſchàs, no wezuma nomelnejuſchas koka mahjas, ar paraſteem aiſreſtoteem logeem, kuri weenmehr nodod, ka tur dſihwo muhamedani. Jo tahlak wini brauza, parahdijàs arween wairak lepnakas mahjas pat daſchas akmens ehkas ſchur un tur. Paſtarpam baltàs moſchejas ar zehleem minareteem, kuri brihſcham pahrſteidſoſchi lilàs itkà no ſilàs juhras dſelmes paz.lameeš. Mahju ſtarpâ wiltàs wezais pilſehtas muhris ar ſaweem ſeptineem torneem, kuru eedobumos auga wihgu kruhmi un mita baloſchi, kurus iſbaidija garamejoſchais wilzeens.

Haſo brihnijàs, ka ſchais pilſehtas dalâs, zaur kuràm wilzeens paſchreiſ gahja, neka wehl nemanija no Konſtantinopoles leelàs noſihmes paſaulê.

„Wezpilſehtâ Stambulâ, kura pa leelakai dalai apdſihwota turkeem“, winu pamahzija Sarkis, „wiſs paleek, kà bijis. Schai puſſalai ſtarp Marmora juhru un Selta Ragu gadu ſimteni eet pahri, aiſtahdami koti neezigas pehdas. Wisleelakais, ja uſbuhwè kahdu jaunu waldibas ehku jeb iſlabo waj uſbuhwè kahdu zaur ugunsgrehku zeetuſchu namu eezirkni. Tomehr wiſpahri eeſpaids no pilſehtas buhwem ſchodeen naw zitads kà pirms 300 gadeem“.

Beidſot wilzeens peetureja ſtazijâ. Haſo jau pa logu rahdija norunato ſihmi, wehdinadams ſameſglotu kabatlakatiņu. Drihſ winſch ceraudſija, ka kahds paſakaini gohrbees ſtahws ſpeedàs zaur puhli: tas bij kahds leela auguma wihrs ar kareiwiſtàm warenàm uhſam. Kahjàs winam bij ihſas ſi'as platbikſas, ſapogatas ſem zeleem, un garas melnas ſeķes. Aiz gurneem bij raiba ſihda plata joſta, kurâ bij eebahſts rewolwers. Jhſâ ſarkanà jaziņa, kas winam bij mugurâ, uſ kruhtim, muguras un ſchauràm peedurknem bij bagatigi ſeltu iſſchuhta. Galwâ winam bij melna ſamta zepure ar ſarkanu, ſeltu iſgreſnotu wirſu. Dſili klanotees ſchis wihrs ſweizinaja Haſo, jautadams druſku neweiklâ frantſchu walodâ: „Etes—vous le professeur allemand pour l'école de Bèbek?“ (Waj juhs eſat wahzu ſkolotajs Bebekas ſkolai?)

Haſo atbildeja un ſneedſa wihram laipni roku, appraſidamees, kas winſch ir, un uſſinaja, ka ſchi warenà perſona ir Filips, ſkolas durwju ſargs un dahrſneeks, kuram bij uſdots winu ſagaidit un iſpalihdſet ar neſameem. Tà ka wehl bij ilgs laiks lihdſ Boſporus twaikona ateeſchanai un wina armenu draugi apnehmas winu lihdſ twaikonim pawadit, tad Haſo nodewa ſawu bagaſchas ſihmi ſkolas kalpotajam un peeweenojas armeneem. Wiſi, ſewiſchki behrni, bij iſſalkuſchi, un tadehl wini wiſpirms eegahja kahdâ maſâ ehdamweetâ tuwu pee ſtazijas. Wini apſehdàs pee maſa weenkahrſcha galdina ſchaurajàs telpàs un ſaimneeks atneſa katram blodu ar beeſu peenu un zukuru un maiſi. Domà, ka ſchi brihniſchkiga, krehjumam lihdſiga ſkahba peena ehſchana ir Balkanſemju apdſihwotaju ilgà muhſcha eemeſls; ari muhſu zelneeki ſajuta ſchi ehdeena atſpirdſinoſcho eeſpaidu. Wini netikai apmeerinaja ſawu ehſtgribu wisweenkahrſchakâ un lehtakâ weidâ, bet wineem likàs, ka wini wairs nejuht pilſehtâ waldoſcho leelo karſtumu un wineem radas jauna energija.

Atlikuſcho laiku wini nolehma iſleetot, apſkatot aiſ tilta greeku pilſehtas dalu Galatu. Pilſehtas eelu kuſtiba atſtahja uſ Haſo ſawadu ceſpaidu. Winſch bij peeradis pee Berlines eelu kuſtibas un burſas, bet pret ſchejeenes kuſtibu Berline bij meera un kahrtibas paraugs. Elektriſkee dſelſzeli, autobuſi, jahtneeki, wiſadi pajuhgi, wiswiſadu tautibu zilweki wiſados apgehrbos, ſem wiſadu balſu ſkanam, pluhda kà straume. Sweſcha leeta iſlikàs ſchejeeneeſcheem eet pa eelas malu un neſeju, brauzeju un jahtneeku beedinaſchanas ſauzeeni: „Warda, warda“, „dikat it“, pawaditi lahſteem, rahdijas, negribeja beigtees. Neſejs ar konzertklaweerem uſ muguras un kahds zits, kurſch wiſadus krehſlus, galdus un matratſchus bij ſakrahwis ſewiſchki mahkſligi ſew mugurâ, meerigi gahja pa eelas widu, itkà paſaulê nemaſ nebuhtu nekahdu autobuſu waj zitu tahdu modernu braukſchanas weidu. Uſ weenu kilometru garà tilta, pee kura bij Boſporus un Selta Raga twaikonu peeſtahtnes, ſchi eelu kuſtiba iſweidojas par eeſpaidigu, daudſkrahſainu gleſnu. Turku ſeeweetes ſawos raibos ſihda apgehrbos; maſums no tàm — un tad ari tikai wezakàs — pa wezai paraſchai aiſplihwurotas; muhamedanu un kriſtigee preeſteri melnos, ſakos un raibos ſwarkos, ar ſaleem un balteem turbaneem waj augſtàm zepurem; arabeeſchi baltos burnuſos; paſtarpam eiropejiſtas damas elegantâs waſaras tualetês; gar tilta malam aklee un ſpitaligee nabagi, ar beſgaligu wahrdu ſtraumi iſſteepdami rokas pehz dahwanam; no apakſchas Selta Raga dſelteno uhdeņu burbuloſchana; twaikonu ſwilpju kauzeeni, un pahr wiſu, kà nobeigums, otrâ kraſtâ augſtais Galatas tornis, ſneegdameeš dſili ſilajàs debeſis — tas wiſs aiſtahja neiſdſehſchamu ceſpaidu. Dimi uniformeti jahtneeki ar ſkaleem „warda“ ſauzeeneem taiſija zelu zaur lauſchu puhli! Wineem ſekoja ahtri brauzot greſns pajuhgs un aiſ ta atkal militari jahtneeki. Kareetê ſehdeja preeſteris ar garu baltu bahrdu. „Armenu patriarchs Konſtantinopolê“, Sarkis ſazija, „netikai muhſu gariga, bet ari pilſoniſka preekſchneeziba. Winam ir gruhts uſdewums — buht par nowahjinatas, pehz aſinu pluhdeem atlikuſchas armenu tautas pahrſtahwi waldibas preekſchâ.“

„Nabaga zilweks“, Haſo teiza, „es labpraht negribetu buht wina ahdâ.“

Selta Raga otrâ kraſtâ Haſom tulin uſkrita leela ſtarpiba. Gan eelu kuſtiba bij ta pati, bet namu ſtils ne zaur ko wairs neatgahdinaja auſtrumus. Milſu banku ehkas wirknejàs weena pee otras.

„Kahdas nahrmainas nahkuſchas pahr ſcho weetu!“ Sarkis teiza. „Gadu ſimtena ſahkumâ ſcheit bija „Credit Lyonnais“ ehka, Konſtantinopoles zentralà banka; wahzu—auſtreeſchu ceſpaidam peenemotees „Wines banku ſabeedriba“ nahza weetâ. Pehz nelaimigà paſaules kara angļu banka eenehma ſcho ehku un tagad juhs ſcheit redſat kreewu walſts bankas nodalu. Schais mainàs atſpogulojas Turzijas wehſture.“

(Turpmak wehl).

Neej nekur un nedari neko, ko Tu newari darit ſakarâ ar Jeſu Kriſtu.

Aiſſneedſ wiſus mehrkus tikai zaur Jeſu Kriſtu.

Optimiſtam iſrahdàs wiſi milſchi kà ruhkiſchi, bet peſimiſtam wiſi ruhkiſchi kà milſchi. W. F.

Garigais darbs

Weeſtura dahrſâ, Rigâ, ari ſchowaſar teek waditas ewangeliſazijas ſapulzes ſem klajas debeſs wehſturigo milſigo koku paehnâ. Laudis tur ſanahk deeſgan leelos apmehros, tà lihdſ 2—3000, kuru leelakà daļa klauſas deewwahrdus loti uſmanigi; bet reiſem. tumſibas kungs, nemot talkâ alkoholu, iſleeto ari kahdu no ſaweem kalpeem, lai nogreeſtu uſmanibu no deewwahrda. Tà ari ſwehtdeen, 14. junijâ, neluhkojot uſ paſtahwigu leetus lihnaſchanu, tur notika gariga ſapulze—ſinams, newis ſem klajas debeſs, bet uſ kahda leela pawiljona werandas turpat dahrſâ. Starp ziteem tur eeradàs ari kahds apreibuſchâ ſtahwoklî wihrs. Pa mahz. Fetlera runas laiku tas rahdija duſmigu waigu un taiſija ſkanas peeſihmes. Schîs peeſihmes mahz. F tlers uſtwehra, un no tàm iſeedams runaja pahrleezinoſchi uſ ſcho wihru un ziteem klahteſoſcheem. Iſnahkums bij tas, ka pehz ſchîs ſapulzes minetais wihrs bij pirmais no teem 12, kuri iſnahza preekſchâ, lai luhgtu Deewu pehz grehku peedoſchanas. Jeſus leezibas wahrdus ſchoreiſ runaja ari wehl ziti un fazija 2 garakas dſejas; weenu no tàm pawadija koris ar peedſeedajumeem. Klahteſoſcheem ſewiſchki patika ragu orkeſtra un kora preekſchâ neſtàs dſeeſmas. Traktati tika iſplatiti tautâ. H. R.

Aiſputê 1. maijâ mahzitajs Redins notureja metodiſtu ſapulzê nopeetnu iſſkaidrojumu par atgreeſchanos, jaunpeedſimſchanu un ſwehtiſchanos, kas tapa uſņemts ar leelu intereſi. J. J.

Kandawâ eerados 31. maijâ, t. i. pirmâ waſarſwehtku deenâ un tur wadiju deewwahrda ſapulzes, paſkaidrodams Swehta Gara iſleeſchanos un Wina uſdewumu. Sche eſoſchais neleelais tizigo pulzinſch ir apnehmees energiſki ſtrahdat preekſch Jeſus. Sapulzite atrodas koſchâ weetâ, kurâ ir patihkams kluſums. Wiſpahrigi ſchi Kurſemes Schweizes pilſehtina dara patihkamu eeſpaidu. Sapulzites ſahk pamaſam atdſihwotees. Lihdſ ſchim ſwehtdeenas ſkolai tur nebij peemehroti darbineeki. Bet nu tur uſ dſihwi pahrzehlees br. Abols no Golgatas; weena no wina meitàm, mahſa Elſa, apnehmas ſtrahdat nopeetno darbu pee behrneem. Zereſim, ka tas Kungs uſaizinàs ari paligus. Beſ tam weetejee lozekli dewa ſolijumus, ſchàs miſiones darbu pabalſtit ari naudas lihdſekleem, lai nebuhtu weenmehr jarunà par draudſes ſihkàm wajadſibam un lai tikai daſcheem ween nebuhtu daliba pee ſchi labà darba. Schejeenes lozekli br. Mitenbergs un Lazeklis eeſahkuſchi miſiones darbu ari Jaunpagaſtâ; turpreti br. Buſchreids ſtrahdà ari ſtarp pilſehtas un apkahrtnes wahzeem.

H. Redins.

Zehres wahzu kolonijâ (10 werſtes no Kandawas) eerados 1. junijâ ll. Waſarſwehtku deenâ. Kolonijtu leelakà daļa peeder ew. luteru draudſei, kureem ſwehtdeenas rihteem weetejais ſkolotajs laſa preekſchâ ſprediki. Jelgawas Silâ Krustâ ſludinatajs Sihle ſtarp wineem eeſahzis garigu pamodinaſchanas darbu. Pamodinatee un mekledamee mehdſ beſ tam wehl ſapulzetees pehzpusdeenâs Drehwa mahjâs uſ ſawſtarpigu uſtaiſiſchanos. Schîs mahju ſapulzes wada trihs no weetejeem kolonijteem eewehleti brahli. Laudis ſkaitâ 20, patlaban bija ſapulzejuſchees uſ deewwahrdeem. Dabujuſchi ſinat par manu eeraſchanos tee atſuhtija preekſchſtahwi ar eeluhgumu, lai winu ſapulzê turu deewwahrdus. Luhgumu paklauſiju un peedſihwoju ſwehtigu ſapulzi. Luhgſchanas nebij daudſas, bet totees ſirnigas. Dſeeſmas bija tàs, kuras wini dſeedajuſchi; kamehr atraduſchees wehl Wolinijas gubernâ. Pee ſanahkuſcheem wareja manit ſirſnigu wehleſchanos—eedſiļinatees deewwahrda pateeſibâs, atgreeſtees no grehkeem un Deewam kalpot. Mahjas ſaimneeze ir jau darijuſi deribu ar to Kungu kriſtibâ, un pats ſaimneeks wairs nepretojas deewwahrda pateeſibam, turpretim weizina wiſu, kas labs, ari nahkoſchâ deenâ turpat, eglu pahenâ, noturejam otru, bet wehl leelaku ewangeliſazijas ſapulzi.

H. Redins.

Leſtene. Bijam daſchi Golg. kora dſeedataji eeaizinati pa Waſaras ſwehtkeem apmeklet draugus-tizigos Leſtenê. Jurgu mahjâs, 24 werſtis aiſ Tukuma. Seſtdeenas pehzpusdeenâ iſbrauzam ar pretim atſuhtitcem uſ Tukumu 2 pajuhgeem. Zelojums, kaut gan patahliſch, bija loti jauks, jo ſwaigais, atſpirdſinoſchais lauku gaiſs, plawas puku ſegâs un jaukàs birſes eepreezinaja ſirdi un ſkatu. Kà jauka melodija, wijàs dabas tehlojumi un tà neko daudſ nepeegurſtot, bijam ſaſneeguſchi zela mehrki. — Laipnà ſaimneeka un wina meitas eewaditi zerineem jauki puſchkotàs iſtabâs, atſpirdſinajamees pee bagatigi klahta galda.

Pirmâ ſwehtku ſapulzê laudis bij ſanahkuſchi labi daudſ, ſtarp teem ari daſchi no weetejàs inteligenzes. Wiſu azis laſamas ilgas dſirdet kautko par Peſtitaju un ewangelijuma mahzibu. Pehz ſaimneeka eewada runas par Waſarſwehttu noſihmi, atſkaneja dſeeſmas wiſados weidos, deklamazijas, leezibas. Daſcheem mirdſeja aſaras azis un ſirdi dſima jauna wehleſchanàs eeſahkt pareiſu, Deewam patihkamu dſihwi. Programa bija plaſcha un aiſnehma apm. 3 ſtundas. Daſchas mihlas dwehſeles pat pehz tam wehl negribeja ſchkirtees, bet palika, ziteem aiſejot, wehl atpakaļ, eeejoſchaki pahrrunat garigus jautajumus un kopigi wehl padſeedat dſeeſmas.

Otros ſwehtkos tàpat klauſitaju netruhka un atkal Deews ſwehtija paſemibâ un miļeſtibâ ſehto ſehklu. — Pirms ſapulzes ſahkſchanas otros ſwehtkos aiſgahjam apkatit daudſinato Leſtenes luteranu baſnizu, kura teeſcham redſeſchanas wehrta. Baſnizu eeſahzis buhwet barons Firks 1670. gadâ un ta pabeigta 17. gadu ſimtena beigâs. Laipnais ſwanikis muhs iſwadaja pa augſchu un apakſchu, kur ween kas intreſants bija, peem.: figuras ap ehrgelem (kà ſtahſta) agrak pee ſpehleſchanas paſchas kuſtejuſchàs. Ehrgelem ſewiſchki ſkaiſta ſkana un intereſanta uſbuhwe. Ap kanzeli eewehrojami reljeſteħlojumi. Tur kahds zilweks, kura ſtats gan wehrſts pret debeſim, bet grehka kehde to aiſ kahjas tura zeeti un nelaiſch uſ preekſchu, tas neſpehj grehku pahrwaret. Zitâ tehlâ — kriſtigais, kuram, pirms tas teek jaukâ, ſwehtlaimigâ dſihwê pee Kriſtus, japahrkahpj pahri mironim, t. i. janomirſt wiſam, kas grehzigs. Zitur — koks ar augleem un apakſchâ uſrakſts, kà koku paſihſt no augleem, tà paſihſt kriſtigajo no wina peenahkumu iſpildiſchanas. Wehl tahlak: augſchâ mirdſoſcha ſwaigſne, pret kuru wed trepes; pee tàm apakſchâ ſtahw zilweks; aiſ wina kruſts, tad parakſts: „Kriſtus kruſts rahdis man ihſtos kahpeenus uſ debeſim“. Wehl kahdâ weetâ ſwari. Weenâ kausâ kruſts, otrâ grehku ſwars, kurſch ſmagaks par kruſtu u. t. t. — Apluhkojam ari leelo ſwanu, kurâ eegraweti gads datums, kad tas leets, un ſeloſchs teikums

wahzu walodâ: „Dsihwos aizinu pee grehku noschehloschanas un miruschos pee dusas. Usklausees, mana gaischà skana sauz tewi dseedat Deewam slawu un dsirdot mani, tew wajadsetu Deewam peenest upuri".

Wisu to redsejusi nodomaju, zik gan labeem, tikreem, zehleem wajadsetu buht Lestenes basnizas pastahwigeem apmekletajeem un draudses lozekleem. Katra glesna, katrs tehlojums runà tik dsihwu walodu.

Ari Lestenes mahzitajs swehtku deewkalpojumâ runaja par labu dsihwi, par wajadsibu degt Swehtà Gara uguns leesmâ, jo tikai Sw. Gara uguns ir sirds siltums. „Schis spehks nahza senos laikos pahr Kristus mahzekleem, bet zilweka prahts paschâ sahkumâ to nebija spehjigs aptwert". — Un mahzitajs jautà: „Waj tew, ak zilweks, ir bijusi tahda stunda tawâ dsihwê, kur tu Deewu luhdsi un peedsihwoji scho spehku un debesu meeru? Deews suhtija uguni no debesim, lai tas apgaismotu muhsu sirdis un neweens newarès aisbildinatees to nesanehmis."

Tà klausotees sila sirds un radàs wehleschanàs, kaut wisi basnizâ esoschee justu scho uguni un rastu meeru un preeku eekseh Deewa, schkihstiti Jesus Kristus dahrgâs asinis, kas weenigi spehj masgat grehku traipus no dwehseles un darit to koschu un tihru.

Lai aisluhdsam par mihlajeem Lestenes brahleem un mahsam, lai tee buhtu kà klusas, bet labi degoschas swezes sawâ stuhritî un wehl daudsi ari no tureeneescheem eedegtos ar scho swehto uguni.

Irma Fetler.

Litene. Leelai dalai lauschu breenot pa seklo ikdeenas dsihwi, aisrit mirkli, deenas un gadi. Mas tee war atsihmet brihschu, kurus kà gaischus saules rihtus buhtu pawadijuschi krahjot ihstàs dsihwes wehrtibas, kuras der netikai tagadejà dsihwê, bet ari muhschibâ.

Bet slawa un pateiziba mihlam Deewam! Tahdus dahrgu wehrtibu pilnus brihschus Winsch nowehleja Litenei pirmos un otros Wasaras swehtkos, kad atkal gandrihs pehz gada ilga starpbrihscha schejeeni apmelleja no tik daudseem eemihlotee muhsu dseedataji br. Lasmans, Kruhms un jau no pagahjuscha gada waigâ pasihstamàs mahsas Litchen un Lakstigal, sirmà nenogurstoschà brahla J. Litchena pawadibâ.

Pirmâ swehtku deenâ, pirms sapulzes sahkuma, brahli un mahsas isleetoja pee manu wezaku mahjas atrodoschos deesgan augsto mescha nowehroschanas torni, un lahwa no ta maigàm dseesmu skanam pluhst us tuwakàs apkahrtnes mahjam, aizinot laudis us sapulzi. Drihsà laikà ari br. Litchens atklahja loti kupli apmekleto sapulzi, usswehrdams no Ap. d. 2. nod. to leelo nosihmi, kahda ir Swehtà Gara isleeschanai preeksch Deewa behrneem. Br. Lasmans dedsigeem wahrdeem mahzija no Luk. 19, 1—11 p. par Zakeja ilgam — redset Jesu. „Zakeju neaisskaweja daschadee aisspreedumi (bagatiba, augsts stahwoklis, pasemoschanàs, laudis), kas tagad daudsus atskawè bet winsch wisam tam eet pahri, lai tikai redsetu Jesu. Un Jesus — Winsch nesaka wisam plaschajem lauschu pulkam, bet tikai Zakejam: „Man schodeen pee tewis mahjas weeta janem." Dahrgee draugi, kaut us katru Jesus schodeen waretu sazit to paschu, ko Zakejam un ta namam." Starpbrihschos kwartets no sirds skandinaja jaukas dseesmas. Pehz sapulzes, kura notika pee manu wezaku mahjas, Grihwas, brihwâ dabâ us jaukà Pededses un Sitas krasta, kopigi baudijam ta Kunga Jesus peeminas meelastu telpâs. Nesatotees us schaurajàm telpam ari tur eeradas daudz no sapulzes apmekletajeem.

Otrâ deenâ noturejam diwas labi apmekletas sapulzes. Sewischki dsilas mahzibas br. Lasmans smehla no 1. Sam. gr. 18, 1—5 p. Kristus, Kehnina Dehls, ir eemihlejis zilwezi, mihlestibu apleezinadams ar sawu dsihwibu pee krusta Golgatâ. Jt kà Jonatans pee draudsibas noslehgschanas Dawidam dewa sawu sobinu, tà Deewa Wahrds mums ir sobins no Kristus. Wina asins taisniba ir muhsu drehbes. Bet lai mehs to waram sanemt, kad janoslehdz, jasader draudsiba ar Jesu Kristu, Winsch mums jaeemihlè, kà sawa dwehsele. Us to lai Deews palihdz! —

Wisàs sapulzès bija isjuhtama Deewa Gara klahtniba. Ta nopeetniba, usmaniba, ar kahdu laudis klausijàs Deewa dsihwo pateesibas wahrdu, un daudsu azis mirdsoschàs asaru pehrles leezinaja kaut ko zitu nekà parasti. Ar scho issaku ari sawu sirsnigako pateizibu br. Kurzitim par wina laipno gahdibu par schejeeni, un mihli luhdsu neaismirst ari to turpmak darit, jo sche atweras plaschs, nopeetns darba lauks. Bet par wisu, brahli un mahsas, paturesim maleenas „Makedoniju" aisluhgschanâs.

Jau mostas snaudoschee Zianas behrni;
Pahr kalneem un lejam skan atmodas swans!
Raugeet, kà uspuhsch jau deenwidus wehji
Un isklihst pa tahli migla un twans! —

A. Sarkans.

Jekabpils draudses jaunatnes pulzinsch 21. maijà swineja sawus 25 gadu darbibas swehtkus, us kureem suhtni ar apsweikumeem bij eeraduschees no Rigas Mateus dr., Plawinam, Weetalwas, Resekne un Daugawpils dr. jaunatnes pulzineem, bes tam ari ilggadigais jaunatnes darbineeks H. Redins, br. Lasmans, anglu misionari br. Gilbruks un m. Tomas. Dseedaja saweenots Jekabpils un Krustpils koris, dubultkwartets no Plawinam un wihru kwartets. Swehtki sahkas plkst. 10 no rihta weetejàs sapulzes telpâs. Wisu azis mirdseja preeks, ka br. Dubelsars, kursch jau sawâ jaunibâ scheit daudz strahdajis pee schìs un apkahrtejàm draudsem, atkal bij muhsu widû un eesahka swehtkus ar dseesmu: „Schì ir ta Kunga deena, mehs waram gawilet." Sawai runai winsch nehma par pamatu Ezek. 16, 60. Tas Kungs peemin sawu deribu. Jaunatnes pulzina wahrdâ winsch apsweiz wisus weesus, draudsi un wisu sapulzi. Tad runà brahli Redins un Lasmanis, pastarpam dseed koris un suhtni no minetàm draudsem nodod sawus sweizeenus. Br. Gilbruks jau eemahzijees un nodseed daschas latweeschu dseesmas, bet runà angliski, ko br. Redins tulko. Daudsi ar rokas pazelschanu apleezina, ka grib, lai par wineem aisluhdz Deewu.

Pehzpusdeenâ swehtkus turpina leelajà Salas pag. nama sahlè, kur pee eejas dala dseesmu lapinas pret labprahtigeem seedojumeem. Wiss eenehmums nahk par labu nopostità luhgschanas nama atjaunoschandi. Slawa tam Kungam, sapulze bij pilna usmanigeem klausitajeem. Swehtku programa bagatiga. Sewischki aisgrahbjoschas bij br. Gilbruka skaistàs dseesmas, kuras no sirds tika dseedatas un ari gahja pee sirds. Beidsot br. Gilbruks usaizina tos, kas grib no schis deenas sahkot staigat, kà Deewa wahrds mahza, lai pazel rokas. Pazelas daudzas. Kopeespaids swehtibas pilns.

Pehz swehtkeem wisa draudse un weesi pulzejas sapulzes telpâs pee kopiga weetejo jauneeschu un draudses farihkotà mihlestibas meelasta. Tur wehl skan daudz dseesmas, leezibas un sirsnigas luhgschanas par godu tam Kungam, kas sawam asinim muhs atpirzis no grehka un wehrdsibas pasaulei. Arwids S.

Jekabpils—Kruspils draudse swineja kopigus kristibas swehtkus otros Wasarswehtkos 1. junijâ, plkst. 10 rihtâ, Kruspils luhgschanas namâ. Sapulzi wadija br. Dubelsars, abu scho draudschu sludinatajs, nemdams par tematu Ap. darb. 2:38. Jesus mums swehtkos dewis leelu un garigu dahwanu — Swehto Garu. Swehtais Gars dots par gaismu, dsihwibu un wadoni us wisu pateesibu. Tschetri dahrgi atpirkti zilweki stahw baltâs drehbês atwehrta kristibas kapa preekschâ un dod swinigu solijumu, ka ais pateizibas par to, ka Jesus Kristus asinis winus schkihstijuschas no wiseem grehkeem, tee us preekschu tik Winam ween grib kalpot un staigat Wina pehdâs. Kristibas darbu isdara br. Dubelsars. Pehz tam paleek abas draudses kopâ ar jaunaieem Zianas zelneekeem baudit ta Kunga nahwes peeminas meelastu. Luhdseet, brahli un mahsas, lai Swehtais Gars pahrleezinatu wehl daudsas dwehseles par grehku, taisnibu, sodibu. Arwids.

Bibeles lasischanas beedr. ewangelistu sinojumi.

Rigâ. 1—2. aprili kalpoju ar ewangeliju Mateus un Atmodas draudsês. Sarunajos ari ar dascheem zihnitajeem, kuri negrib wairs palikt grehku samaitatâ dsihwê.

Apriķos eeradamees kopâ ar br. Bormani 13. aprili. Apriku ew. lut. mahzitajs bija laipni atwehlejis sawu basnizu ewangelija sludinaschanai. Sludinajam abi ar br. Bormani labi apmekletâ basnizâ. Pehz tam mahzitajs Sawizka k-gs laipneem wahrdeem pas aidroja, ka ewangelijs ir jasludina un ka atsihschanu starpibas daschâs leetâs lai scho darbu netrauzê. Pehz sapulzes notika laulibas br. Redlicha mahjâs. Mahzitajs Sawizka kungs ari bija eeluhgts, kà kahsu weesis un pehz laulibas sirsnigi apsweiza jauno pahri pamahzoscheem wahrdeem.

Leetuwâ. Pehz wairakkahrtigâm aizinaschanam Deews paschkihra manu zelu us Leetuwu. Skodâ sludinaju ewangeliju swehtdeenâs un darba deenâs. Neweena deena nepalika brihwâ. Daschas deenas sludinaju 2 sapulzês. Preezajos, ka schini draudsê walda luhgschanas gars. Ar sirsnibu brahli un mahsas bija Deewu luhguschi un sagaidijuschi manu eeraschanos. Deews muhs swehtija wisâs sapulzês zaur sawu wahrdu un dsihwâm leezibam, kuras apstiprinaja Deewa godibas ewangeliju.

Scharkos. Te sapulze bija sarihkota brahlu draudses luhgschanas namâ, kuri ar laipnibu nahza preti, neween klausidamees ewangeliju, bet ari koris dseedaja un kuplinaja deewkalposchanu. Laiks jauks un ari sehjas laiks, bet sapulze pilna kà swehtkos. Pehz pirmàs sapulzes pazehlas balsis: „Turesim weenu stundu starplaiku un tad klausisimees wehl ewangeliju!" Tà ari darijam. Wehl notureju **2** sapulzes brahlu draudses lozekla Andara mahjâs. Schìs sapulzes bija labi apmekletas. Scharke ir no Skodas 8 klm tahlu, bet br. un mahsas bija nolikuschi darbu un nahkuschi sapulzê. Slawets Deews! Tizu, ka pehz schim sapulzem parahdisees ari Sw. Gara augli.

Flaiki. Misa draudsite, mass luhgschanas naminsch. Atradu te mihlus Deewa behrnus un Deewa wahrda klausitajus. Paliku Flaikos 4 deenas, noturedams katru deenu sapulzes. Deewa behrni bija eepreezinati par manu eeraschanos. Deews muhs swehtija pee sawa bagata preezas ewangelija. Pee schkirschanàs us daudsu jautajumeem: „Kad atkal muhs apmeklesset?" apsolijos tà us rudeni, ja Deews wehlès. No wisàm schìm wectam Deewa behrni suhta sirsnigus sweizeenus brahleem: Fetlerim, Kurzitim, Vormanim un wiseem ziteem brahleem un mahsam. Apsolijàs pabalstit ari Bibeles Lasisch. Beedr. ewangelisazijas darbu.

Aiswiki, Latwijâ, Leetuwas robeschu malâ. Us draudses wehleschanos apmeleju Aiswiku draudsiti, kura man laipni nahza preti, dodama brihwprahtigu palihdsibu B. L. B. ewangelija isplatischanas darbam. Kà wisur, tà ari te tureju sapulzes itdeenas wakaros. Ar preeku sche usnehma wahrdu no krusta, kas nes dwehselei pestischanas apsolischanu un tizibas peepildischanu.

Preekule. 7. un 8. maijâ pulzejamees brahlu draudses telpâs, lai sirdis atspirdsinatu pee mihligas wehsts par Jesu. 2 deenâs bij 3 sapulzes, labi apmekletas. Jt sewischki pehdejâ wakarâ sapulze bija pilna. Sludinato wahrdu koris puschkoja dseesmam. Deews dewa Sw. Gara rasu no augscheenes, zaur ko luhdseji sirsnigi luhdsa Deewu un Deewam swehtijàs. Schejeenes brahli saprata labu esam — Deewa darbu pabalstit, un kolektes schkihwis nahza no sapulzeteem ar sawu dahwanu preetsch B. Lasisch Beedribas ewangelisazijas darba.

Leepaja. Sahkot ar 4. aprili strahdaju te ilgaku laiku. Togad atkal pawadiju weenu nedelu Leepajâ. Garâ saistits ar jauneem un wezeem zihnitajeem II. Leepajas Bapt. draudsê, posos atkal us Leepaju. Pawadiju tur nedelu, preezadamees kopâ ar Deewa behrneem. Swehtdeen, 17. maijâ, swehtijam kristibas swehtkus; zaur tizibu un kristibu 10 dwehseles tapa draudsei peelikttas. Schai jaunajai draudsei, kurai apmehram 200 dr. lozekļu, wehl nawa eerihkots kristibas baseins Leepajas wahzu draudse atwehleja sawas telpas lihdz ar baseinu kur br. Bormanis isdarija kristibas darbu. Tà tas Kungs pagodinaja sawu leelo pestischanas wahrdu: „Kas tiz un top kristits, tas top swehts". Deews wed pats sawu darbu. Ta Kunga deribas schkirsts neapgahsiees. Esi preezigs un laimigs, kà Deewa behrns. Kà Deews wada sawu darbu, ta ir Wina darischana. Gribu palikt ustizigs sawam Glahbejam Jesum Kristum.

Atminas no peesihmem: 1) Kahds brahlis issazija sawu pahrleezibu: „Neatrodu pee atmodneekeem, ar ko tee nahwi pelnijuschi; wini runa sirsnigi par Jesu un Wina dsihwibas wahrdeem. Wini zenschas dsihwot swehtu dsihwi."

Man jautaja: „Kas ta tahda II. Leepajas Bapt. draudse". Noskaidroju, ka ta ir tahda pat kà zitas wisas bapt. draudses, tikai wina naw Bapt. Sabeedribâ, bet ir likumigi walstî atsihta un registreta kà Bapt. draudse. Winas mahzitajs ir Rigas Agenskalna slud. br. J. Bormanis, ari likumigi apstiprinats.

3) Kas ta tahda Bibeles Lasischanas beedriba? — Ta ir beedriba, kuras lozekli katru deenu lasa Bibeli, luhdz Deewu un skubina wisus lasit itdeenas Bibeli un tizet, ka Bibelê ir Deewa wahrdi un Jesus Kristus muhsu Pestitajs un Swehtdaritajs. Schi beedriba ir garigas atmodas sludinataja, tà kà Deewa wahrdi to prasa. Kas grib un wehlas pabalstit scho ewangelisazijas darbu, tee teek laipni luhgti peesuhtit sawas dahwanas Bib. Las. Beedr. Misiones darbam.

M. Schmidts.

Misiones darbâ. Leepajâ eebrauzu 21. maijâ un weesojos Betlemes draudsê. Usaizinats runaju par Jahna 20, 21. Sapulze bija dsihwa un swehtiga. Ari pehzpusdeenas sapulzê sche saziju ihsu wahrdu

Sakâs aisbrauzu ar br. Sehgelneeku, kur Sakas dr. sludinatajs br. Raschmans mani mihli usnehma. 24. maija rihtâ es kalpoju Sakas basnizâ un pehz pusdeenas Pawilostâ. Pirmdeen tureju jauneeschu

ſwehtiſchanàs ſapulzi. Nedelas wakaros un waſaras ſwehtkos ſludinaju ewangeliju gan Sakâs, gan Pawilostâ gan ari Ulmales luhgſchanas namâ. Treſchos ſwehtkos Sakas baſnizâ bij iſrihkoti plaſchi ſwehtki, pee kureem peedalijas 5 kori Adama Gegera wadibâ. Bija ari daudſ weeſu un ſuhtnu. Tajos ari es tapu eeluhgts peedalitees ar dſeeſmu un ihſu wahrdu. Taî paſchâ wakarâ es aiſbrauzu zaur Marijas ſtaziju uſ Leepaju un tur wakarâ nehmu dalibu kreewu ſapulzê. Sapulzes waſarâ naw tik labi apmekletas kà ſeemâ, tapehz ka waſarâ lauzineeki wairak aiſnemti ſawos paraſtos laizigos darbos. Bet neſkatotees uſ to, draudſês, kuras apmekleju, ir deeſgan daudſ dſihwas pamodinatas dwehſeles. Mums daudſ jaluhdſ, lai tas Kungs dod gribu un ſpehku ſtrahdat uſtizigi preekſch Wiņa, jo daudſ tizigos wehl walda remdeniba un maſtiziba. Kahribas un eekahroſchanas pehdejâ laikâ grib pahrnemt tizigos. Tadehl wajag daudſ ſpehka un ſchehlaſtibas. Sewiſchku wehribu praſa jauneeſchu darbs. Debeſu logi wehl walâ ſchaî nopeetnâ pehdejâ laikâ. Wehl ir ſchehlaſtibas laiks un Deews ſawu Spehku ſuhtîs wiſeem, kas no ſirds wehleſees un luhgs. Sewiſchki daudſ puhles praſa ewangeliſazijas darbs ſtarp netizigeem. Sahpigi redſet apzeetinatas, ſtuhrgalwigas un weenaldſigas ſirdis, kuras peedauſidamees pee tizigo kluhdam, paſchas gahſchas paſuſchanâ. Sw. Gars war winus pahrleezinat.

Zeturtdeen, 4. VI. eebrauzu **Rigâ** pee br. J. Kurzita. Br. Kurzits wehl nebija pilnigi weſels no ſawas ſlimibas un tapehz taî wakarâ kalpoja wiņa palihgs br. Laſmanis. Sapulze bija ſwehtiga. Klauſitaji juta ſlahpes pehz Sw. Gara un ſirſnigi luhdſa.

Swehtdeen, 7. junijâ pehz puſdeenas jauneeſchi iſrihkoja ewangeliſazijas ſapulzi ar dſeeſmam, ſtihgu orkeſtri un deklamazijam. Kà runataji bija br. Schmidts (ſeminara audſeknis), br. Elkſne no Leepajas, br. Kapoſtinſch no Slokas un es.

Pehz ſwehtigas ewangeliſazijas ſapulzes bija zihnitaju ſapulze jauneeſchu telpâs, kur mehs peedſihwojam daudſ ſwehtibas. Weena dwehſele mantoja peſtiſchanu, daſchas pamodinatas. Paldees Deewam par wiſu! Ewang. L. Schwarzs.

No Wentspils apkahrtnes. Beſ Wentspils darba eſmu apſahzis darbu ari Wentspils apkahrtnê. Kuſtes zeemâ, Matiſona namâ, eſam dabujuſchi peemehrotas telpas, kur noturu 2 reiſes nedelâ ſapulzes, kuràs peedalàs ari muhſu Wentspils dſeedataji. Lihdſſchinejàs telpas lauſchu daudſuma dehl iſrahdijàs par maſàm. Jr ſcheit deeſgan daudſ jaunu lauſchu. Apſahkàm ari darbu pee behrneem. Scheit ir wairakas pamodinatas dwehſeles, kuras wehlas pilnigi atdotees Jeſum.

Kreewu laukos, Goldberga naminâ, eſam ari eeſahkuſchi darbotees. Scheit noturam ſapulzes 2 reiſes nedelâ telpâs, kuràs agrak tirgojàs ar alu. Apmekletaju netruhkſt, zik nu to neleelàs telpas atlauj. Ari ſcheit eſam apſahkuſchi darbu pee behrneem un eekahrtojuſchi ſwehtdeenas ſkolu. Darba Wentspils apkahrtnê loti daudſ; uſaizinajumi peenahk no wiſàm puſem. Brahli, mahſas, paleezeet par ſcho darbu aiſluhgſchanâ. B. L. B. ewang. J. Jurka.

Wentspilî 21. maijs mums bija ſewiſchka deena, diwkahrſcha ſchkirſchanàs peeminas deena. Mehs peeminejam Kriſtus ſchkirſchanos no ſchîs paſaules un aiſeeſchanu pee Tehwa, un, otrkahrt, mehs ſarihkojam maſus atminas ſwehtkus br. Jurkas ſchkirſchanàs gadijumâ no mums. Br. Jurka ſche Wentspilî ſawas

Mateus draudſe treſchos waſaras ſwehtkos wakarâ iſwadija brahli un mahſu **Dſeltiņus** uſ Pampaleem. Bija ſapulzejuſchees kora dſeedataji, kurâ minetee dſeedajuſchi tam Kungam uſtizigi no agras jaunibas. Bija ſanahkuſchas ſeeweeſchu miſiones beedribas beedrenes, kuru ſtarpâ mahſa Dſeltiņ darbojuſees ilgus gadus kà rokdarbu waditaja un ſtrahdajuſi ſaimneezibâ kurſu un konferentſchu ſarihkojumos. Brahlis Dſeltiņſch kalpoja ilgus gadus draudſes komitejâ un pehdejâ laikâ daudſ ſtrahdaja pee baſnizas remonteem. Schehl bija ſchkirtees, bet lai tas Kungs ſwehtî wiņus Pampalu draudſê. — Laimigu zelu nowehl wineem ari Golgatas draudſe, kuras draugi tee bijuſchi no pat wiņas dibinaſchanas.

---

ruhpigàs un gleſnàs darbibas dehl loti eemihlets, tadehl ſtarp daudſeem wiņa iſwaditajeem bija eeraduſchees ari wairaki pilſehtas truhkumzeeteju patwehrſmes nabadſini, kuri, neſkatotees uſ to, ka nepilnu werſti garo gabalu no patwehrſmes lihdſ ſapulzes weetai teem bijis jaeet weſelu ſtundu, mihleſtibas wilkti, tomehr bij atnahkuſchi. Kopâ ar nabadſineem preezajamees pee tehjas un maiſes. Ari garigo maiſi paſneedſa bagatigi: runas, dſeeſmas un deklamazijas wijàs zita zaur zitu. No ſirds waram preezatees, ka br. Jurka ſawâ darbibas laikâ ir darijis, zik ſpehjis. Wiņa darbibas laikâ no neleelas grupas miſiones darbineeku iſweidojuſees Bibeles Laſiſchanas Beedribas nodala ar wairak kà 70 beedreem un daudſ lihdſjutejeem; nodibinajees paſtahwigs koris, jauneeſchu beedriba un ſwehtdeenas ſkola. Jr ari beedribai ſawas ſkaiſtas telpas. Beſ tam kahrtigi teek noturetas ſapulzes kahdos 3 apkahrtejos zeemos. Peedſihwotas ir jau 2 reiſes kriſtibas un päſchlaik gatawojamees uſ treſchàm. Tagad, kur Deews mums dewis weenu no ſpehzigakeem un droſchakeem Kriſtus karoga neſejeem Latwijâ par wadoni br. Krauſi, mehs ar droſchu ſkatu un ſtipru tizibu uſ Jeſu Kriſtu un Swehtà Gara ſpehku ſkatamees nahkotnê.

Bibeles laſiſchanai un zihnai par Kriſtu Wentspilî nebuhs rimt, lai nizina kam tihk nizinat.

„Tam Deewa wahrdam nebuhs rimt, lai trako, kam tihk trakot!“ Bibeles laſitajs.

Skaiſta atmina man ir pawaditais laiks Rigâ, kad beſ trauzejumeem wareju ſtrahdat garigo darbu „Atmodas Namâ“.

Tagad tas mainijees. Simts bultas ikdeenas top waditas no pretineekeem, lai kaitetu man — manam darbam. Tomehr Deewa ſchehlaſtiba ir ſtahwejuſe klahtu.

Pa waſaru Wentspili gruhti ſtrahdat aiſ ta eemeſla, ka te gandrihſ katram ir ſawa ſemite, kura praſa apkopſchanu. Daudſi eet pelnâ pee ſaimneekeem un maſ ir to lauſchu, kam buhtu laiks apmeklet ſapulzes. Kantoros un darbnizâs nodarbinatee atkal top aiſwilinati juhrmalâ un meſchâ. Man janotur nedelâ maſakais 9—10 ſapulzes, no kuràm 6 ir pilſehtâ un 4 apkahrtnes zeemos, lihdſ 5 werſt. attahlumâ. Darba loti daudſ.

A. Krauſe.

Sludinatajs Adolfs Klaupis iſ Nowgorodas patlaban ceradees Latwijâ un dala lihdſ, ka tur laudim ir ſlahpes pehz Deewa un daſchâ ſinâ jau atkal tà ſwabadaka ta garigu ſapultſchu notureſchana.

Latgales miſione.

Reſeknê no 13. marta lihdſ 30. aprilim tam Kungam patizees muhs uſturet un laut noturet 28 ewang. ſapulzes kreewu un latw. walodâs. Sehtais wahrds nepadarijis ſawu darbu tukſchs atpakal negreeſchas. Wairakas dwehſeles ir pamodinatas un iſzihna pehdejo zihnu ar paſauli. Deews lai winàm palihdſ!

Noturetas ari 7 latw. un 7 kreewu behrnu ſapulzes (ſwehtd. ſkola). Daſchi behrni nahk ſlehpdamees no wezakeem, jo tee ſtipri eeſpaidoti no ſawas wezàs galwas pilſehtas Romas. Weena meitina dabujuſi pat pehreenu par atnahkſchanu uſ ſapulzi. Zik man ſchehl ſcho maſo mihlo behrnu, kureem aiſleegts mahzitees no mihlàs, dahrgàs Bibeles! Latweeſchu ſwehtd. ſkolu wada br. Sawizkis, kurſch loti eemihlejis ſcho darbu. Palihdſu winam tikai mahzidams behrnus dſeedaſchanâ. Pa abam ſwehtdeenas ſkolam kopâ ir diwas labas klaſes ar apm. 20 behrneem.

Luhgſchanas ſapulzes, par ſchehlumu jaſaka, neteek apmekletas pirmâ mihleſtibas garâ, kà pagahjuſchos mehneſchus. Kas par eemeſlu? Laikam ari „kahds wezaks“ aiſleedſ. Brahli un mahſas, lai pahrmeklejam, waj tas neluhgtais „wezakais“ neſahk eenemt ſirdi. — Dſeeſmu mehginajumi kopâ ar noſchu mahzifchanu notureti 9

20. aprilî eſahktas ari paſtahwigas ſeeweeſchu ſapulzes katru pirmdeenu no 7 wakarâ, kuras wada mahſa Wezman kreewu walodâ. Wajadſiga buhtu wehl kahda mahſa palihgâ. Aiſluhdſeet! No 13. marta — 30. apr. iſplatitas wairak deſmitu Jaunderibas, kreewu un latgaleeſchu walodâs un 10 Bibeles. Japeeſihmè, ka makſataju maſ; eemeſls — leela nabadſiba un gariga tumſiba. Bijuſchi wairaki mahju apmeklejumi, ſarunas un leezibas par Kriſtu.

Sirſnigu pateizibu gribetu iſſazit ſcheit god. Kundſin k-gm, ew. lut. mahzitajam Reſeknê, par eedahwinatàm 4 latw. Bibelem un 12 latg. iſlokſnê, un 4 Ewangelijeem iſplatiſchanai par welti. Lai Deews winu ſwehti, iſweſt eeſahkto darbu un daudſeem palihdſet nahkt tuwaki pateeſibai!

Ed. Wezmans.

Zeetuma nams, kurſch lihdſ ar blakus ehkam eenem 232.000 kwadrat pehdas ſemes, atrodas Lowell pilſehtâ Maſſatſchuſetas walſti, Saweenotâs walſtis, un agrak tikko ſpehja uſnemt wiſus noſeedſneekus, — pehz dedſigas deewwahrda iſplatiſchanas apkahrtnê ſahka palikt tukſchaks un tukſchaks. Zeetumnama eerehdneem ar ruhpem bij jaredſ, ka zeetums paliká pawiſam tukſchs pahris gadus pehz alkohola aiſleeguma likuma. Tagad ſchis zeetuma nams tapa galigi aiſſlehgts, ihpaſchums pahrdots par 63.000 dollareem, eerehdni atlaiſti produktiwam darbam. Pilſehtas kaſê atleek daudſ naudas labeerihzibai un labdaribai. Pabalſtat zihnu pret alkohola iſplatiſchanu!

Moderns Zakejs. Kahdam bagatam ſihreeſchu tirgonim Zakeja ſtahſts gahja tik loti pee ſirds, ka winſch apnehmas prezes ſawâ weikalâ pahrdot lehtak nekà paraſts — zaur ko tam zehlas eewehrojami ſaudejumi. Beſ tam winſch pilſehtâ beeſchi eeluhdſa nabadſinus-pee ſewis uſ maltiti. Katris, kas winu agrak paſina, nemaſ wairs neſchaubijàs, ka winſch tapis par Jeſus mahzekli.

„Gideoneeſchi“ Amerikâ ir apnehmuſchees, nolikt Bibeles weeſnizu atſewiſchkâs iſtabâs. Pagahjuſchâ gadâ tee tahdeji nolikuſchi 40.200 bibeles; ar agrakeem gadeem kopâ 570.000 Bibeles.

Apſlehpti Jeſus mahzekli. Kahda amerikanu miſionare ſtahſta, ka muhamedanu ſemês wiſur eſot apſlehpti Jeſus mahzekli. Teem eſot ſawa Saweeniba un preekſchneeks kahdâ ſinamâ pilſehtâ. Tee paſihſtot weens otru pee kahdas ſinamas paroles. Kad es kahdâ no winu ſapulzem nehmu dalibu, tad klahtbuhdamee man ſazija: „Tu eſi pirmà, kura muhs ſaprot; mehs eſam kriſtigi kriſtigee.“ Tur wareju manit pilnigas nodoſchanàs dedſibu, ihſtu deewkalpoſchanu, kriſtigu dſeedaſchanu, kura noteek no ſirds un ne iſ grahmatam. Tur ſehdeja ſeewas neaiſklahteem waigeem un ſauzas par „mahſam“. Uſ manu jautajumu, waj wehl

ir kahdi, kahdi kà wini, tee atbildeja: „Daudsi!“ — „Un kur?“ — „Wisur.“ Man tika stahstits par kahdu turku waldibas ecredni, kas koti wehlotees dalibu nemt pee ta Kunga meelasta; un par kahdu konfekschu pahrdeweju, kas jautajis misionarei: „Kundse, waj tu Winu esi kahdreis redsejusi? — „Kuru tu domà?“ — „Jesu! waj tu Winu esi redsejusi?“ — Tureenes tizigajee saka, ka tas Kungs Jesus gandrihs wiseem wineem personigi parahdijees. Winu eeejoschà

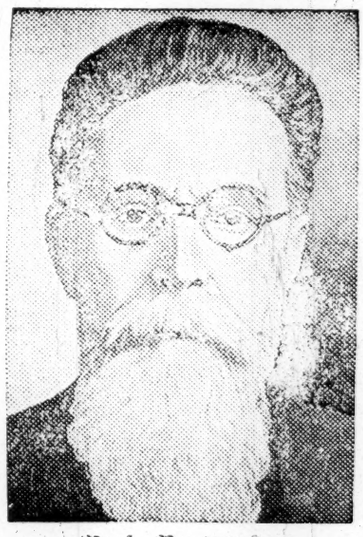

Prof. Rentgens,
slawenais wahzu sinatneeks, „rentgena staru“ isgudrotajs. Schogad sasneedsa 80 gadu wezumu.

Bibeles sinaschana waretu apkaunot daschus, kuri peedsimuschi no kristigeem wezakeem.

Menonitu draudsem schinî gadâ paeet 400 gadu, kamehr tee pastahw. Tapehz no Wahzijas iseet eekustinajums, Zirikes pilsehtâ, kur notikusi pirmà tizigu lauschu kristischana, isrihkot peeminas swehtkus, pee kureem waretu nemt dalibu menoniti is wisàm walstim pasaulê. Leekas, ka menoniti scho preekschlikumu peenems.

Roalds Amundsens,
slawenais norwegu poralapgabalu pehtneeks. 1911. gadâ sasneedsa deenwidpolu; schi gada 21. maijâ no Schpizbergena salas bija aislaidees ar diweem hidroplaneem seemelpola wirseenâ, bet polu nesasneedsis, pehz gandrihs mehnescha prombuhschanas, kur bija pilnigi atschkirts no ahrpasaules, atgreesàs 18. junijâ pee sawa kuga „Fram“.

Swehtdeenas skola

Nodalas waditajs: H. Redins.

Deewa slaweschana dseesmam.

12. jul. 1925. g. Lekzija: Sogu 5, 1—12; 2 Moz. 15, 1—2; Daw. ds. 137, 1—4. Cit. t.: Daw. ds. 98, 1.

Deews ir bagats. Leela daschadiba Deewa radibâ dara wisu tik patihkamu un skaistu. Tapat radijumu ihpaschibas un spehjas ir daschadas. No radijumeem semes wirsû wiswairak apdahwinats ir zilweks. Winsch starp zitu war leetàs eedsilinatees, tàs aptwert, saprast un issust. Schìs sawas juhtas tas war isteikt wahrdos — prosâ un dsejâ. Schos wahrdus pastiprinatâ weidâ tas war isteikt ari skanàs, t. i. dseesmàs. Dseesmas war buht sehras waj preezigas, eepreezinadamas, eedroschinadamas. waj ari pamahzidamas, paskubinadamas, norahdamas waj ari luhdsoschas. Tàs top dseedatas par leetam, kuras winu sazeretajeem wistuwak — par laizigàm un garigàm, isnihkstamàm un muhschigàm; semischkàm un debeschkigàm; par pasauligàm grehzigàm un ari par swehtàm. Ilgodamees pehz augstakeem tikumeem schkihstibas un swehtuma laudis dseed par Deewu, par Jesu Kristu, par Sw. Garu un par leelajàm Deewa behrneem nolemtàm augstàm dahwanam, kamehr masi laudis dseed par lopineem, augeem u. z. isnihkschanas leetam. Besdeewigee dseed par schuhpibu un netiklibu u. z. grehkeem. Muhsu lekzijâ ir runa par Deewa slaweschanu dseesmam. Wispirms teek atbildets jautajums

I. Kad gruhti Deewu slawet dseesmam? Daw. ds. 137, 1—4. To isdarit gruhti a) swehschumâ, b) guhstâ. c) garigas atkrischanas laikâ, d) kad labaki garigi laiki ir pagahjibâ, e) kad atsihst, ka pats wainigs pee gruhtibam. Tahdâ stahwoklì ir gruhti Deewu slawet, tomehr tas naw necespehjami. Espehjams tas top tad, kad zilweks sahk schahdos peedsihwojumos saprast — a) ka ne mats nekriht no galwas bes Deewa sinas b) ka gruhtibam ir schkihstidama, garigi audsinadama, isdailodama nosihme un c) ka pehzgalà Deews wisu greesìs par labu.

II. Kad weegli Deewu slawet dseesmam? (2 Moz. 15, 1—2) a) Kad leels pahrbaudijums pahrdsihwots — un notikusi glahbschana, b) kad ir tizigas un sirsnigas luhgschanas paklausitas, c) kad Deews palihdsejis apbehdinateem, d) kad Deews zaur brihnuma darbu apleezinajees besdeewju widû e) kad Deewa pretineekeem bailes eedwehstas. Tà tas bij notizis pee israeleeschu pahreeschanas pahrSarkano juhru.

III. Ko buhs dseedat? (Sogu 5, 1—12) a) Par Deewu. b) par Deewa laudim c) par Deewa klahtnibas espaidu (4—5 p.) d) par Deewu lauschu apstahkleem pahrbaudijumu brihschos un par winu isglahbschanu (6—9 p.). e) par apstahkleem, kahdus rada ta Kunga klahtniba, un palihdsiba (10—11 p.) un f) usmudinajums ziteem uz Deewa slaweschanu. Jadseed swehtas, pateizibas un garigas dseesmas tam Kungam mihligi un no sirds (Kol. 3,16).

IV. Kam teesiba dseedat tam Kungam a) Kas Deewu pasihst, b) kas Deewu mihle, c) kas paklausa Deewam preekos un behdàs un d) kuru Deews klausa gruhtibàs un labklahjibâ. War dseedat pa weenam (Mirjama,) pa diweem (Debora un Baraks), gan ari leela draudse (israeleeschi).

Deewa wahrdi neiſnihzami.

19. julijâ Lekzija: Jerem. 36,1—32. Sl. t: Abak. 2,2.

Deewa griba laba un ſwehta un tadehl nepatihk ſatanam un ta kalpeem. Deewa wahrdi iſſaka ſcho Deewa gribu; welna kalpi to negrib dſirdet, lai meerigaki waretu grehkot un ari zitus uſ grehkeem paſkubinat. Deewwahrdu dſirdeſchana ir miljoneem lauſchu weduſi pee apdomaſchanàs un atgreeſchanàs no grehkeem un tas welnam nepatihk. Tadehl winſch ſaweem pawalſtneekeem eedweſch reebjumu un eenaidu pret Deewa pateeſibam, ka wini tàs negrib dſirdet, turpreti tàs grib iſnihzinat. Ari muhſu deenàs tee, kas dſihwo grehkos un ari peedſihwo ſemiſchko ſodu par ſaweem grehkeem, pa leelakai dalai grib palikt eeſkatos, ka tee grehkotaji naw wainigi, bet gan grehka uſrahditaji un pats Deews, kurſch aiſleedſis grehkot un otram pahri darit. Zilweki domà, ka taiſniba drihſt buht tikai meeſigi ſtipram un bagatam, ja ari tas daritu netaiſnibu; bet Deews luhkojas uſ wiſeem zilwekeem weenadi un tadehl katru beedina no launeem wahrdeem un darbeem. Laizigi ſpehzigee beſdeewji nu luhko Deewa wahrdu iſplatiſchanu kawet un tos iſnihzinat. Deews turpreti ruhpejas, lai tee paſtahwetu muhſchigi. To mahziſimees ſchodeen muhſu lekzijâ.

I Deewa wahrdi praweetim Jeremijam un rakſtitajam Barukam 1—4. Deews negroſa ſawu gribu pehz zilweka uſſkateem. Beſdeewigà, — jeb kà tagad ſaka—modernà judu kehnina Jojakima laikâ bij modê: nepeegreeſt wehribu Deewa wahrdeem un Deewam, turpreti kalpot elkeem t. i. dejot, peedſertees un netikumos dſihwot. Deews ir ſwehts un newar eezeeſt grehkus. Tadehl Winſch tos uſrahda tautai zaur praweeti Jeremiju; ſludina ſodu par grehkeem; uſaizina atgreeſtees, apſolidams grehkus peedot. Lai wiſs ſazitais neaiſmirſtos un to waretu preekſchâ laſit, Jeremija lika Deewa wahrdus uſrakſtit uſ pergamenta.

II Deewa wahrdi ſinami dariti wiſeem laudim, 5—10. Deewa wahrdi ir ſwarigaki nekà winu laſitaji un tadehl winu noſihme nemaſinas, ja tos laſa praweeſcha rakſtwedis. Laſit winus wajag tur, kur ir laudis, kam tos jaſin. Gaweni jeb Deewa luhgſchanas deenâ ir preekſch tam loti laba iſdewiba. Tam Kungam nepatihk laudis ſodit bet winus jaſoda tadehl, a) ka Deews ir taiſns, b) lai launums taptu apkarots un c) lai godigeem zilwekeem buhtu meerigaka dſihwe. Sods, kà atmakſa par grehkeem ir laudim jaſino, lai teem raſtos wehleſchanàs ſodu nepeedſihwot un atgreeſtees no grehkeem.

III. Deewa wahrdus dſird ari leelkungi, 11—19. Par leelkungeem tapa apſihmeti tee, kuri no wezakeem bij mantojuſchi daudz laizigas mantas, waj ari, pateizotees Deewa ſwehtibai, bagati tapuſchi un no tautas eewehleti—ari tautu un walſti weſt pee labklahjibas. Tagad par leelkungeem daudz weetâs tura tos, kuri apſolidami ziteem labu darit, ir tos peewihluſchi un uſ pehdejo rehkina tapuſchi par miljonareem; tee tagad bahrgi walda pahr iſmantoteem un leekàs ſewi ſauktees par „augſti godateem kungeem“. Tà kà muhſu walſti tàs iſdewibas kluht par „leelkungeem“ naw plaſchas, tad top dibinatas wairak deſmit partijas.*) pateizotees kuràm lai waretu eetikt waj nu Saeimâ par lozekli waj kahdâ bankâ par direktoru un tà tapt par leelkungu, kura preekſchâ ziteem jaklanàs un paſemigi jarunà. Lai nu kahdi ſchee „leelkungi“, tomehr teem wiſeem jaſin Deewa wahrdi un tadehl tee jaklauſàs un jamahzas, lai ſinatu, kà pateeſeem leelkungeem jauſwedas un kas teem ir jadara (Ap. d. 8,26—39).

IV. Deewa wahrdus ari kehninam jadſird, 20—21. Walſts labklahjiba leelâ mehrâ atkaras no winas waldneeka. Ja tas ir deewbijigs, tad eet labi wiſeem godigeem eedſihwotajeem; turpreti, ja tas ir „moderns“, tad blehſchi un ſagli eedſihwojas par „leelkungeem“ un godigeem laudim klahjas ſlikti. Ta tad ari atbildiba par walſts labklahjibu leelâ mehrâ gul uſ waldneeka. Lai tas mahzetu pareiſi waldit, tad tam ir jaſin Deewa wahrdi jeb likumi un jabuht deewluhdſejam (1 Kehn. 3,5—14). Ja nu waldneeks naw deewbijigs, tad iſredſetu lauſchu peenahkums—winu uſ to paſkubinat.

V. Zihna pret Deewa wahrdeem, 22—26. Daſchi no Bibeles iſgreeſch waj iſnem teem nepatihkamus gabalus; katolu preeſteri beeſchi met krahſnî wiſu bibeli; kehninſch Jojakims neeewehroja ſawu 3 labwehlu luhgumus—deewwahrdus neſadedſinat; turpreti pawehleja apzeetinat „nemodernos“ Baruku un Jeremiju, kuri klauſija, tizeja un ſludinaja deewwahrdus.

VI Deewa wahrdi uſwara, 27—32. Deewa wahrdi paleek muhſchigi itin ka pats Deews ir muhſchigs (Mat. 24,35). Deewa wahrdus zilweki newar iſnihzinat. Ja top iſnihzinata weena bibele, tuhkſtoſchas top drukatas winas weetâ. Deews aiſ leelas mihleſtibas pret zilwekeem—atkahrto beeſchi labas mahzibas ar wahrdeem, zaur rakſteem un peedſihwojumeem. Kas turas preti Deewa wahrdeem, tas peedſihwos negodu un taps aiſmirſts. Ja zilweks neklauſa Deewa mihleſtibas aizinajumam uſ atgreeſchanos, tad gruhtas ſodibas to atwodinàs no paſchpazelſchanàs.

Deewa wahrda eeſpaids.

26. julijâ. Lekzija: 2 Kehn. 22, 3—20; 23, 1—8 Sl. t.: Jer. 15, 16.

Ir laudis, kuri nelaſa Bibeli un ari zaur peedſihwojumeem dabutàs mahzibas aiſmirſt ahtri. Tee nelabojas, bet iſ pahrmahzibu ſkolas iſeet wehl launaki nekà tee bij eepreekſch (Parahd. 15, 21). Peem.: Noſeedſneeks pehz zeetuma ſoda. Latweetis pehz kara breeſmam. — Tomehr ir ari wehl laudis, kuri naw kuhtri eepaſihtees ar wehſturi un nem mahzibu no tàs — kas jadara un kas naw jadara. Lauſchu wadoneem it ſewiſchki jaſtudê wehſture. To darija judu kehninſch Joſija, wehl tikai 18 gadus wezs buhdams. Tas mahzijas no Dawida dſihwes gahjuma, kà jadſihwo un kà naw jadſihwo (2 p.) No ſawa tehwa tam nebija ko mahzitees; jo tas un ari tehwa tehws bij kalpojuſchi elkeem un darijuſchi daudz launa.

I. Joſija pawehl iſlabot deewnamu, 3—7. Kamehr ziti waldneeki bij ruhpejuſchees par teatru, dejas telpu, dſertuwju un netiklibas namu atwehrſchanu, tikàm Joſija ruhpejas par deewkalpoſchanas telpu iſlaboſchanu. Winſch ſwarigo darbu neuſtiz kautkahdam netizigam, beſdeewim waj dſehrajam, kas waretu naudu newajadſigi iſtehret waj noſagt, bet to nodod laudim, kureem deewkalpoſchana ir ſirdsleeta.

II. Joſija uſklauſijas deewwahrdus ar bijaſchanu, 8—11. Joſija bij taiſni pretdala no Jojakima, kurſch tik loti eenihdeja deewwahrdus, ka tos negribeja dſirdet, deewwahrdu grahmatu ſagraiſija un pehz tam ſadedſinaja. Joſija turpreti, ar wislabako uſmanibu, intereſi un nopeetnibu uſklauſijas deewwahrdus — peezas Moſus grahmatas — kuras bij tapuſchas atraſtas ſem Jeruſalemes deewnama drupam. Tas tapa loti pahrſteigts no wehſts, ka

*) Saweenotâs walſtîs bij tikai 2, bet nu ir 4 partijas pee 100 miljoneem eedſihwotaju.

wina tehws un tehwa tehws to bij mahzijuſchi nepareiſi — ka elki eſot deewi un ka palaidnibas eſot waroniba. Tam bij ſchehl leelee grehki, ko judi ſawu kehninu wadibâ bij darijuſchi un kuru labad draudeja leels ſods. Tas raudaja, luhdſa Deewu un aiſ behdam ſaplehſa ſawas wirsdrehbes.

III. Joſija atſihſt grehkus un ſanem no Deewa atbildi, 12-20. Dſirdejis deewwahrdus, Joſija tuhlit raud par tautas un ari par ſaweem neſinaſchanâ dariteem grehkeem, luhdſ Deewu pehz peedoſchanas un wehletos ari ſinat, kas jadara, lai waretu ſodibai iſbehgt, waj tàs eeraſchanos attahlinat. Tolaik judeem nebij nedſ pilniga Wezàs deribas grahmata, nedſ ari Jaunà deriba, kurâ waretu uſeet, kas darams. Tadehl tas ſuhta pee praweetes Uldas, zaur kuru tas Kungs mehdſa runat uſ judeem. Ta bija ſwehta, Deewam nodewuſees ſeeweete un Swehtais gars tai dikteja wahrdus, kurus tai bij jarunà uſ atteezigeem laudim. Deews runà zaur praweeti, ka grehkots te loti daudſ un ſodiba nahks pahr judu tautu ſawâ laikâ (kad tauta atkal buhs padewuſees elku kalpoſchanai). Tomehr Deews neſodìs tos, kam grehku ſchehl un kuri no grehkeem atgreeſchas. Arì ar Joſiju Deews darìs iſnehmumu un wina waldiſchanas laikâ nelaus Jerusalemi iſpoſtit, bet to gan darìs kahda wina beſdeewiga pehznahzeja laikâ (2. Kehn. 25, 8—10).

IV. Joſija atjauno deribu ar Deewu, 23, 1—3. Ja zilweks darijis nepareiſi un to eeſkata, tad wina peenahkums — grehkus iſſuhdſet un noſchehlot Deewa preekſchâ, mehginat labot kas ween eeſpehjams un uſ preekſchu zenſtees darit pareiſi. To darija Joſija. Tas ſapulzinaja wiſu tautu — leelus un maſus — deewnamâ, laſija tai preekſchâ deewwahrdus un ſolijas tikai dſihwajam Deewam kalpot. Tam peekrita ari wiſa tauta. — Laudis ir wadami. Ja wadoni buhs godigi zilweki, tad ari tautas wairums zentiſees tahds buht; ja tee buhs beſdeewji, tad ari tautas wairums zentiſees iſtapt waldneekeem. Tà tad wadoni war eeweſt tautu grehkos un winu labad tai uſwelt ari ſodibu. Wadoni war buht tautas iſwaditaji uſ pareiſa zela un lihdſ ar to — glahbeji no ſodibas.

V. Joſija ſchkihſti deewnamu, Jerusalemi un Judeju, 23, 4—8. Tà kà deewnamâ bij eeſahkuſchees tautas leelee grehki, tad ari iſ ta bij wiſpirms jaiſmet wiſs, kas waretu no jauna paſkubinat uſ grehkeem. Tuwu deewnamam bij ari mauzineeku nami, tapat kà Latwijâ tuwu baſnizam bij dſertuwes, krogi. Tee tapa noplehſti. Uſ galweneem laukeem Jerusalemê bij uſzelti elku altari; tee tika noplehſti. Wiſàs Judejas pilſehtàs judu netiklee kehnini bij likuſchi uſzelt „modernos“ kehnina „tizibas“ kalnu altarus (kà pee mums teatri), kur tika doti eeroſinajumi uſ grehkeem. Tee tapa iſnihzinati. — Jaunàs deribas laikâ tiziga zilweku ſirds ir dſihwà Deewa nams. Ta ir papreekſch jaſchkihſta no launa un pehz tam ſchis darbs jaturpina tuwumâ un tahlumâ. Muhs no grehkeem ſpehj ſchkihſtit tikai Jeſus Kriſtus eſinis (1 Jahna 1, 7). Kad ſirds ſchkihſtita, tad wina jauſtiz tikai Sw. Gara wadibâ un jaceſahk ſtrahdat miſiones darbs apkahrtnê.

Israeleeſchi Bibeles ſkolâ.

2. auguſtâ. Lekzija: Neem. 8, 1—18. Sk. t.: Daw. 19,8

Leelai launchu dalai ar labàm pamahzibam gruhti peetikt. Ja tos ſkubina uſ labu, tee tomehr neklauſa. Teem patihk neeki un meli, kuri iſleekas ſaldi un wehlak eegruhſch poſtâ. Teem nepeeteek ar weenreiſigeem gruhteem peedſihwojumeem; jo welns, kas tos peewihlis, alaſch prot ziteem uſlikt neiſdoſchanàs wainu.

Bet kad tee peedſihwojuſchi daudſreiſ peewilſchanos un winas labad daudſ zeetuſchi, tad tee ſahk domat un uſklauſas lihdſ uſeet wiſu nelaimju galweno zehloni. Israeleeſcheem bija jaſaudè Jerusaleme un dſimtene ar winas ehrtibam un jaukumeem tadehl, ka tee papreekſch labprahtigi bija atſazijuſchees no wiſu ſcho labumu Deweja — dſihwà Deewa. Beſ tam teem bija guhſtneezibâ bijuſchi japawada wairaki gadu deſmiti. Tagad pehz daudſ gruhtibam tee bija atkal dſimtenê un ar leelàm puhlem bija no jauna uſzehluſchi Jerusalemes muhrus un ſawus namus. Wiſi ſchee peedſihwojumi bij tos iſmahzijuſchi, ka beſ dſihwà Deewa palihdſibas newar buht labklahjibas. Wina palihdſiba panahkama weenigi zaur paklauſiſchanu Deewam. Paklauſit tee mahzès tikai tad, ja ſinas deewwahrdus. Tadehl wiſa tauta weenprahtigi ſapulzejas pee Esras, ta rakſtu mahzitaja, jo

I. Israeleeſchi gribeja klauſitees deewwahrdus, 1—2. Tauta wehl neſinaja un ari neſaprata deewwahrdus (ta bij pat aiſmirſuſi ſawu walodu), bet nowehrodama winu wehrtibu, ta gribeja dſirdet un mahzitees pateeſibu. Muhſu tauteeſchi redſ atjaunotâ dſimtenê daudſ nepareiſibu un ir nemeerâ, tomehr tee wehl neſin, ka jagreeſchas pee muhſu paſchu latweeſchu walodâ uſrakſtitàs Bibeles.

II. Wiſa tauta Bibeles ſkolâ, 3—8. Schàs Bibeles ſkolas eewehrojamàs paſihmes: a) Laudis atnahza agri b) pulzejas ſem klajas debeſs, kur naw noſpeeſts gaiſs c) dalibu nehma wihri un ſeewas d) tee mahzijas apm. 6 ſtundas no weetas beſ apnikſchanas, e) tee klauſijas uſmanigi, f) Tur bija ſkolas waditajs ar labi daudſ paligeem g) deewwahrdi tapa papreekſch pahrtulkoti winu walodâ (mums jau ir latwiſka Bibele), kuru tee bij paganu ſemê runajuſchi, un pehz tam iſſkaidroti, h) deewwahrdeem ſekoja luhgſchanas, kur wiſa tauta nehma dalibu, i) ſapulzes eeſpaids bij tik aſgrahbjoſchs, ka wiſi laudis raudaja.

III. Laudis paklauſa pamahzibam, 9—12. Preeks par brihniſchku Deewa wadiſchanu un par bauſlibas grahmatas atraſchanu, winas redſeſchanu un teeſibu — wehlreiſ winas wahrdus dſirdet, — bij laudis loti kuſtinajis, Tai brihdì tee atgahdajas ſawus grehkus, kuru labad teem bija toreiſ ſchìs teeſibas uſ daudſeem gadeem jaſaudè; tee atminejas ari Deewa leelo mihleſtibu, kura tos bij weduſe atpakaļ dſimtenê — ſkumju un pateizibas aſaras ſahka pluhſt par launchu waigeem. Sapulzes waditaji eeteiza laudim pehz ſapulzes beigt raudaſchanu; turpreti baudit Deewa dotàs dahwanas meeſas atſpirdſinaſchanai un nabadſinus apdahwinat, lai ari tee preezajas un ſajuht, ka ir weenas ſaimes peederigi. Mantkahriba un ſtaudiba bij ſudufchas; labdariba eeſahkas.

IV. Bibeles laſiſchanas ſwehtki, 13—18. Schi deena bij bijuſi tik intereſanta un ſwehtiga (ka tahdu war peedſihwot pee deewwahrdeem, to tee agrak nebij ſinajuſchi), ka tautas preekſchſtahwji nahkoſchâ rihtâ bij pirmee deewwahrda ſapulzê. Laſot tee uſgahja, ka bija pawehlets ik gadus turet 8 deenas Bibeles kurſus (leewenu ſwehtkus), pa kuru laiku wiſai draudſei teeſiba dſihwot no ſalumeem taiſitàs buhdàs. Schinìs ſwehtkos ſtarp zitu teem jaatmin, zik brihniſchki Deews tos ſawâ laikâ uſturejis tukſneſi, kamehr tee dſihwoja teltìs un ſalumu buhdinàs (3. Moſ. 23).